

SVARBU PRISIRUOŠTI SKUBOS REIKALUI

GRUPĖ LIETUVIŲ ATVYKO į J.V.

Apie 1951 m. liepos 30 d. lai-
vu "General Blatchford" at-
vyksta į New Orleansą šie lietu-
viai tremtiniai:

Biknaitis, Vincas, Marta, Me-
lanija — 232 Metropolitan Av.,
Brooklyn 11, N. Y.

Dargis, Alfonsas, Louise —
38 Alphonse St., Rochester 21,
N. Y.

Doreika, Antanas, Gerda, Le-
onas, Hans — 15 Fairfax Rd.,
Worcester, Mass.

Grigaliūnas, Marijona, Kazi-
mieras, Liudvika — 749 W. 33
St., Chicago, Ill.

Iļjasevičius, Kostas, Eugeni-
ja, Marija — 8311 Mettetal Av.,
Detroit 10, Mich.

Juozapavičius, Aleksandras,
Konstancija — 59 Crescent St.,
Brooklyn, N. Y.

Juzėnaitė, Ona — 228 Grove
St., Brooklyn 27, N. Y.

Krompolicienė, Ona — 232
Metropolitan Av., Brooklyn,
N. Y.

Mankus, Simonas, Louise —
5310 S. Major Ave., Chicago 38,
Illinois.

Pragubickas, Juozas — 5521
So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

Salienė, Elizabeth, Beneta —
3906 Risdon St., Detroit, Mich.

Vailionis, Juozas — 99 For-
bes St., Amsterdam, N. Y.

Vaitkus, Mykolas — 72 Rich-
mond St., Brockton, Mass.

Vyšniauskas, Marija — 324
Menton St., Philadelphia, Pa.

Zaborskis, Michalina — Scot-
tsville, Mich. **BALF** Centras

Švedai neišduos at- bėgusių lietuvių

STOCKHOLMAS, Švedija. —
SSSR vyriausybė pareikalavo iš
Švedijos išduoti tris žvejus at-
plaukusius iš Lietuvos. SSSR
juos nori traukti teismo atsak-
omybės kaip pasikėsinusius
numarinti žvejų laivo 3-jų as-
menų įgulą, kurią jie buvo su-
rišę ir uždėję laive, o patys
kitu laiveliu pabėgo.

Švedijos vyriausybė SSSR rei-
kalavimą atmetė, kaip nepa-
grįstą, nes iš turimų davinių
negalima daryti išvadų, kad
bėgusieji norėję laivo įgulą nu-
žudyti. Be to, jie bėgo ne kitais,
o vien tik politiniais sumeti-
mais.

Tremtinių orga- nizacijos

MUENCHENAS, V. Vokietija. —
Po ilgų pasitarimų ukrai-
niečių tremtiniams gyvenan-
ties V. Vokietijoje pavyko su-
daryti visiems vieną bendrą or-
ganizaciją — Centralinę Ukrai-
niečių Atstovybę Vokietijoje.
Iki šiol ukrainiečiai savo
bendro likimo reikalais negalė-
jo susitarti.

V. Vokietijoje taip pat vei-
kia lenkų organizacija — Len-
kų Tremtinių Susivienijimas.
Jis jungia per 12,000 lenkų dar
tremty begyvenančių.

O kodėl nepriklaup?

SCUTARI, Albanija. — Čia
atidengtas generalisimui Stali-
nui aukštas paminklas.
Vietos vyriausybės įsakymu,
visi praeiviai prie to paminklo
turi stabtelėti ir į jį dirstelti.

Tremtinių Bendras skaicius

MUENCHENAS, V. Vokietija. —
Dar tebeveikianti tremti-
nių globos tarptautinė organi-
zacija IRO savo globoje V. Eu-
ropoje turi 223,860 asmenis. Ta-
me skaičiuje reikalingų nuola-
tinės globos — 9,939. Pereitais
metais tokių buvo 25,300.

Iki šių metų vasaros pradžios
IRO pagalba tremtinių išvyko į
JAV 265,616, į Australiją —
175,313, į Izraelį — 121319, į
Kanadą — 103,321.

Lietuvių daugiausia atvyko į
JAV, kurių čia bus jau per dvi-
dešimt tūkstančių, o lenkų —
į Australiją. Jų ten susirinko
per 60,000. Lenkai Australijoje
turi savo bendrą organizaciją
priešaky su Vykdoma Taryba
Sydneyje.

Gudų vargų knyga

REGENSBURG, V. Vokietija. —
Dar V. Vokietijoje gyvena
užsilikę tremtiniai guda ir rašo
savo tautos kančių knygą, kuri
bus pavadinta "Baltąja knyga".
Knygą žada išleisti anglų ir gu-
dų kalbomis. Vėliau jis bus iš-
versta į prancūzų ir vokiečių
kalbas.

Knygos tikslas supažindinti
pasaulį su gudų tautos kančiomis,
o taip pat jų laisvinimo
darbu, teritorija, jos sienomis
ir pageidavimais.

Rokosovskis gyvas

LONDONAS, Anglija. — Len-
kų spaudos šaltiniai skelbia, kad
faktinis Lenkijos diktatorius
Rokosovskis buvusių iškiliųjų
metu Varšuvoje pasirodė, bet
tas jo pasirodymas nepaneigė
gandų, kad jis buvo nevykusiai
šautas. Į jį šovęs kapitonas pats
nusižudė.

Kalbama, kad Rokosovskis no-
rėjęs vieną lenkų diviziją pa-
siųsti į Mandžiūriją prie Korė-
jos sienos. Dėl jo tų ketinimų
tarp aukštųjų karių ir jo kilę
astrūs ginčai. Net lenkai komu-
nistai tokiam Rokosovskio kė-
sinimuisi pasipriešino. Po tų
ginčijų kai Rokosovskis kur tai
važiavo, tai į jį nevykusiai len-
kų kapitonas paleidęs keturis
šūvius.

Pradedant 1948 metais vokie-
čių nugalėtojas maršalas G. Žu-
kov, taip pat buvo kaž kur din-
gęs, dabar Varšuvoje kartu su
Rokosovskiu viešai pasirodė.

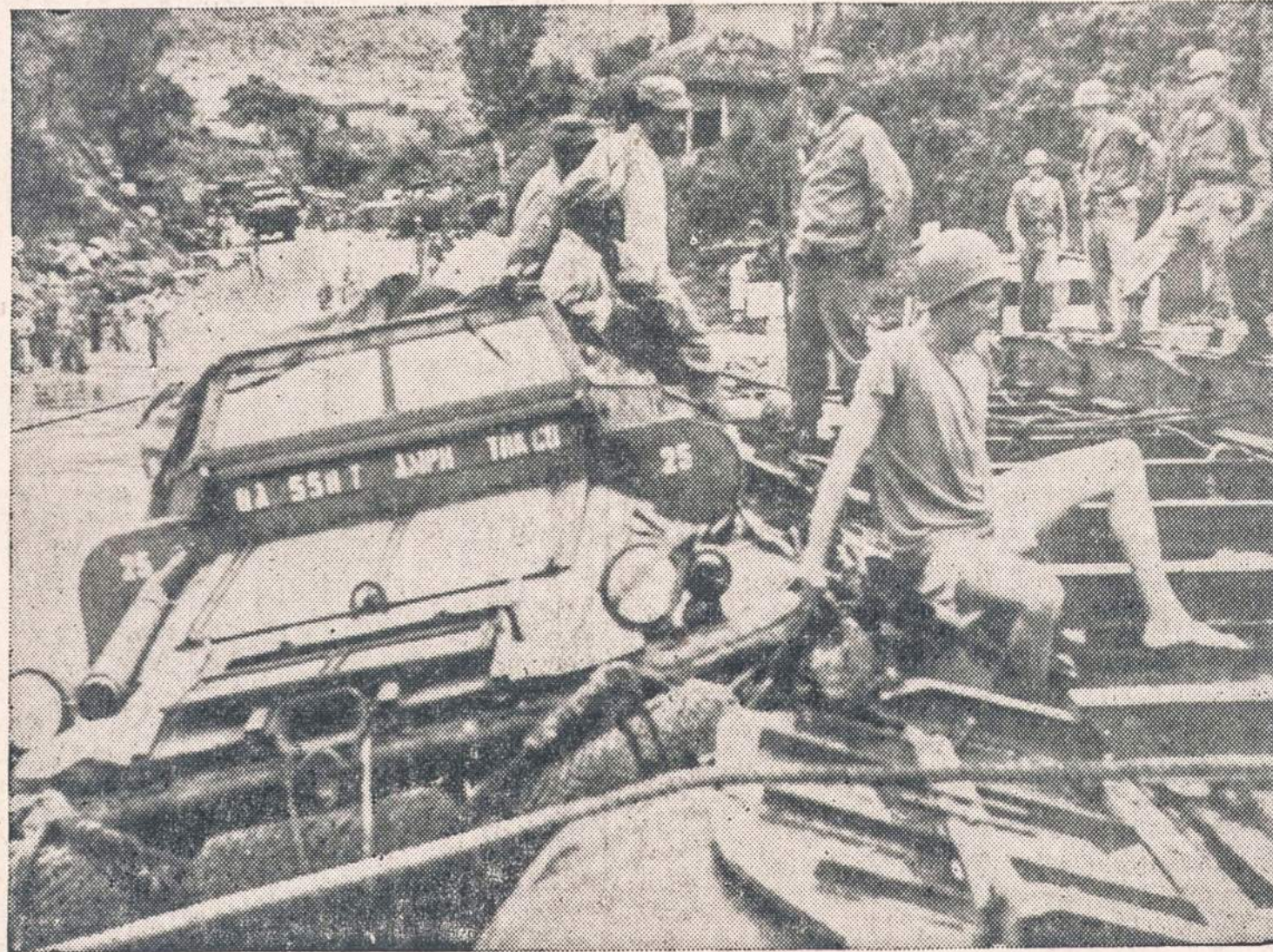
Rusai manevruoja

BERLYNAS. — Rytų Vokie-
tijoje stovinčios SSSR kariju-
menės įgulos pradėjo kelių
pasienių manevrus.

Idomu, kad tuose manevruose
dalyvauja taip vadinama Rytų
Vokietijos liaudies milicija.

Tariasi su Meksika

MEKSIKOS MIESTAS —
Čia lankėsi J. Valstybių vidaus
reikalų sekretorius Chapman.
Pranešimai teigia, kad Chapman
ir Meksikos valdžiai susitarė ap-
sikeisti aliejum ir plienu.
Meksika duosianti Jungti-
nėms Valstybėms aliejaus, J.
Valstybės Meksikai duos plieno.

Kaeson srity, kur eina mūsų paliaubų derybos, išsiliejo upės, kas labai apsunkino su-
siekimą.

Valdžia ėmėsi akcijos prieš šeimininkes

MARSHALL, Tex. — Pasta-
ruoju laiku J. V. kongresas pri-
ėmė potvarkį, pagal kurį ir na-
mų darbininkai — tarnai, tar-
naitės, dražininkai ir kt. — tu-
ri gauti senatvės pensiją.

Šiam tikslui šeimininkės turi
sulaikyti dalį jų algos, kaip su-
laikoma dalis kitų darbininkų
algos. Šeimininkės atsisakė tai
daryti. Faktiniai, jų organizaci-
ja užklauso valdžią: ką mum pa-
darysite?

Sekmadienio pranešimai sako,
jogei išdo departamentas išlei-
do warantus prieš tokias šeimi-
ninkes. Pagal tuos warantus
valdžia užareštuos turtą tų šei-
mininkių, kurios atsisako savo
namų darbininkų ir darbininkių
Social Security mokestį rinkti ir
pasiųsti surinktus pinigus val-
džiai.

Žaibas padegė al- koholio tanką

INSTITUTE, W. Va. — Pra-
ėjusio šeštadienio vakarą žai-
bas užgavo didžiulį tanką (re-
zervuarą) etilio alkoholio. Tan-
ke buvo supilta 2,500,000 galio-
nų. Tik apie 75 pėdas nuo šio
tanko buvo kitas tankas, talpi-
nės 2,500,000 galonų benzino.
Ugniagesiai dėjo visas pastan-
gas šiam antrajam tankui ap-
saugoti.

Diplomatijos vargai

AMSTERDAM, Olandija. —
Diplomatijos tarpe dabar turima
įvairių vargų ir rūpesčių. Štai
visur esama papročio naujai pa-
skirtus kitų valstybių atstovus
juos pasitikti jų valstybės him-
nu. Po šio karo atsiradusios vi-
gos naujos valstybės jau spėjo
apsirūpinti savais himnais, bet
tarp senų valstybių esama vieno-
s, kuri rasi diplomatiniais su-
metimais šiuo metu nenori pa-
sirodyti viešai su savo seniu hi-
mu, bet ir naujo neturi.

Štai Olandijon atvyko naujai
paskirtas Vokietijos ambasado-
ris. Senais diplomatijos papro-
čiais jį riekėjo sutikti Vokietijos
himnu, bet tokio oficialiai da-
tebor Vokietija neturi. Rasta di-
plomatiška išeitis — orkestras
jį pasitiko vokiečių liaudies dai-
nomis.

Vėliausios žinios

— Iš Korėjos korespondentas
Townsend sekmdienį praneša,
kad trylikas sąjungininkų ir
komunistų delegacijų pasitari-
mas mūšių paliaubų reikalui pa-
sibaigė. Jis tęsėsi 3 valandas.
Bet, atrodo, pasitarimas nieko
konkretaus taikos reikalui ne-
davė. Komunistai kalba, kad
jie jau yra padarę nuolaidų de-
rybose, kuomet sąjungininkai
dar nė vienos nuolaidos nepa-
darė.

— Korėjos derybose komuni-
stai nori, kad neutrali zona būtų
nustatyta pagal 38 paralelę. Są-
jungininkai nori, kad ji būtų
nustatyta kur dabar eina fron-
to linija. Pietų Korėjos prez.
Rhee pareiškė, jogei pietų Ko-
rėja turės ištraukti savo atsto-
vą iš sąjungininkų delegacijos,
jeigu ji nusileis komunistų rei-
kalavimui.

— Prez. Trumanas Detrote:
Mes nežinome, ar komunistai
Korėjoje tikrai nori taikos, ar
jie stengiasi derybomis atsieti-
ti, ko nepajėgė atsiekti kulko-
mis.

— Iš Filipinų pranešama, kad
atidengtas samokslas prieš
prez. Quirino gyvybę. 150 as-
menų areštuota.

— Prez. Trumano specialus
pasituntys Irano — Britanijos
naftos gincų tyktai Averell
Harriman dar tebėra Londone.
Iki šiol Britanija nepriėmė Irā-
no sąlygų, kurias Harriman at-
vežė britams ir pagal kurias
Iranas norėtų atnaujinti dery-
bas su Britanija. Sekmdienį
Harriman pietaus pas premjerą
Attlee. Numatoma, kad jie vėl
diskutuos Irano naftos klausim-
us.

— Caterpillar Works įmonės
Peorijoj darbininkai kalba apie
streiką.

— Chrysler korporacijos Dodge
įmonės neautorizuotas dar-
bininkų trijų dienų streikas pa-
sibaigė. Jis buvo palietęs 25-
000 darbininkų darbą.

— Telefono darbininkų strei-
kas Pacifiko pakraščiu valsty-
bėse pasibaigė. Paruošta nauja
sutartis.

TOKYO, Japonija. — Pra-
ėjusios savaitės gale J. Valsty-
bių laivyno bombonešis Privateer
nukrito Atada saloje, 12
mylių nuo Hiroshima miesto.
Nelaimėje žuvo visi 9 lėktuvo
įgulos nariai.

Komunistai laikomi kalėjime

SAN FRANCISCO, Cal. —
Paskutinėmis dienomis valdžia
areštavo 12 Pacifiko pakraščiu
komunistų. 11 jų areštuota San
Francisco ir Los Angelese, o 1
New Yorke.

Iš areštuoto New Yorke Wm.
Schneidermano pareikla u t a
\$100,000 užstatą. Tokios sumos
užstatą jis negavo, todėl laiko-
mis kalėjime.

Trys areštuotos moteriškos
San Francisco mieste turėjo
padėti užstatą kiekviena po
\$50,000. Jos taip pat negavo
užstatų, todėl sėdi kalėjime.

Kiti areštuotieji laikomi Los
Angeles kalėjime.

Užstatų sumos reikalaujamos
didesnės todėl, kad mažas su-
mas užstačius, kai kurie komu-
nistai pasislepia, nepaisydami
užstatų pradžymų.

Vokiečiai į Lenkiją

BERLYNAS. — Tarp rytų
Vokietijos ir Lenkijos vyriausy-
bių Maskvos nurodymu sudary-
ta sutartis pagal kurią Lenkija
pasima atgal seniau iš Lenki-
jos išvietintų 150,000 vokiečių.

Apsigyvenę Lenkijoje vokie-
čiai turėsia duoti pasizadėjimus,
kad jie nereikalaus sau kultūri-
nės autonomijos ir vaikus savo
leis į bendras valstybines mo-
kyklas nereikalaudami juos mo-
kyti vokiečių kalba.

Lenkijoje jaučiama didelė pa-
tyrusių darbininkų ir amatinin-
kų stoka, spėja tokių susirasia
iš grįžtančių vokiečių.

Lenkijos daug darbininkų,
amatininkų ir kitų patyrusių
žmonių uždaryta privalomų dar-
bų stovyklose netoli Katovicų
— Javorže. Jie ten kasa anglis.
Stovykloje jie laikomi kaip ne-
ištikimi komunistų vyriausybei
ir laikomi baisiose sąlygose. Jų
mirtingumas pasibaisėtinas. To-
kių čia uždarytų kankinasi per
5,000.

Kokia bus Lietuvos padėtis, bolševizmui žlugus?

Žiūr. Apžvalgos straipsnį:
"TAUTINIS KLAUSIMAS
RUSIJOJE"

Šiandien "Naujienose" 4 pusl.

PREZIDENTAS TRUMANAS KALBĖJO DETROITE, MICH.

Rusija stiprina savo jėgas namie, satelitų kraš-
tuose ir pasieniuose — išpėjo prezidentas

Naujas republikonų manevras prieš Achesoną

WASHINGTON, D. C. — Nu-
matoma, kad J. V. kongresas
suteiks valdžios reikalaujamą
užsienio valstybėms pagalbą
aštuonių milijonų dolerių. Pa-
gal esamą tvarką ją skirstytų
Valstybės Departamentas.

Senatorius Taft pareiškė, kad
jis šauks republikonus pasita-
rimui. Jo pasiūlymas būsiąs pa-
vesti skiriamą užsieniui pinigų
padalinimą kuriai kitai valdžios
agentūrai, o ne Valstybės De-
partamentui, kuriam vadovauja
Acheson.

Areštavo 9 narkoti- kų pardavėjus

NEW YORK, N. Y. — Fede-
ralios valdžios agentai čia areš-
tavo 10 asmenų, kurie platino
parkotikus vadinamus heroinu.
Kalbama, kad areštuotieji ir jų
bendrai turėjo planus padaryti
\$300,000 pelno.

Valdžia, be to, pas areštuotus
užliko ir konfiskavo netikrų pi-
nigų pažymėtos sumos \$100-
000.

Pereitų metų uždarbiai

WASHINGTON, D. C. — Sta-
tistikos biuras skelbia, kad nuo
Korėjos karo įvykių pradžios
iki dabar darbininkų uždardis
per valandą padidėjo penkioliki-
kų centų. Dabar savaitinio už-
darbio vidurkis sudaro 65 dolen-
riai 44 centai, tai yra \$6.59 da-
giau nei pereiniais metais.

Statybos darbininkų valandi-
nio uždardio vidurkis yra \$2.43.

Prekybos departamentas pra-
neša, kad medicinos gydytojų pas-
pereiniais metais per metus vi-
dutiniai uždirdo \$11,058. Daug-
iausiai uždirda gydytojai chi-
rurgai, kurių pereitų metų už-
darbio vidurkis buvo \$28,628,
toliau seka vidurių ligų gydyto-
jai — \$22,284.

Visų praktikuojančių gydyto-
jų 8% per metus pajamų turė-
ti \$5,000 ir 13% gydytojų uždirda
mažiau kaip \$3,000 per metus.
Pastovias tarnybas turinčių
gydytojų pereitų metų uždard-
bio vidurkis buvo \$8,272.

Britų ministro kelionė į JAV

LONDONAS. — Britų impe-
rijos užsienio reikalų ministras
H. Morrison ruošiasi atvykti vi-
zituoti JAV vyriausybę.

Viešai ministras H. Morrison
pareiškė, kad jo kelionės svar-
biausias tikslas bus pasirašyti
taikos sutartį su Japonija, bet
ta pačia proga bus pasitarta ir
kitais įvairiais reikalais.

Ministras H. Morrison pasa-
kė, kad būtų puiku jei tikrai ir
SSSR pasirašytų su Japonija
sutartį tuo ji įrodytų savo ne-
abejingumą tuose reikaluose.

DETROIT, Mich. — Praėju-
sį šeštadienį Cadillac Square
aikštėje Detrote kalbėjo prezi-
dentas Trumanas, atskridęs lėk-
tuvu iš Washingtono.

Jo kalbos klausytis susirinko
daugiau kaip 60,000 žmonių.

Prezidentas išpėjo, kad Ame-
rikos žmonėms svarbu yra pri-
siruoti skubos reikalui (emer-
gency). Jis papasakojo apie Ru-
sijos žygius Bulgarijoje, Rumu-
nijoje, Vengrijoje, Rusijos pro-
vincijose Tolimuose Rytuose,
kaip ir šiaurės Korėjoje, kurie
liudija prisiruošimą karui ir
grumuojimui karu.

Šitokioj aplinkoj, išpėjo pre-
zidentas, mes negalime stovėti
nuleidę rankas — nežiūrėti kas
atsitiks Korėjoje.

Mes žinome, kad Bulgarija,
Rumunija ir Vengrija šiandien
turi daug didesnes ginkluotas
jėgas, negu joms leista turėti
pagal sutartį, pasirašytą 1947
metais. Mes žinome, kad neseniai
Rumunija įsakė gyventojams
Jugoslavijos pasieniu, 30
mylių platumo ruožu, išsikraus-
tyti. Bulgarija ir Vengrija pasi-
sielgė panašiai — pareiškė pre-
zidentas Trumanas.

Tolimuose Rytuose padėtis
panaši. Šiaurės Korėjos ir Kini-
jos komunistai visą laiką gauna
ginklus iš sovietų Rusijos. Pa-
čių rusų yra 4,000,000 apgink-
luotų Europoje ir Tolimuose Ry-
tuose. Didelės rusų aviacijos,
sausumos ir jūrų jėgos yra su-
koncentruotos Rusijos pakraš-
čiuose — pagal Mandžiūrijos
sieną, pajūriu ties Japonija ir
pajūriu ties Aliaska.

Kasdien, sakė prezidentas, jo
stalą pasiekia pranešimai apie
sovietų karinius prisiruošimus.
Ir tie pranešimai visai pašalina
nuomonę, kad agresijos ir karo
pavojus esąs praėjęs. Priešingai,
jie akcentuoja, kad pavojus te-
bėra, kad jis nepraėjęs.

Neminėdamas vardų, prezi-
dentas prisiminė gen. MacAr-
thuro, sen. Tafto ir McCarthy
prieš jį asmeniškai ir prieš jo
vadovaujamą valdžią atakas.
Niekumoj, pareiškė jis, net
karščiausioje politinėje kampa-
nijoje jis nematė tiek melų, ko-
lionų, kiek dabra siūnčia į vi-
są šal. administracijos priešai.

400,000 Amerikos ka- rių Europoje

WASHINGTON, D. C. — Gy-
nybos sekretorius Marshall pra-
ėjusios savaitės gale paaiškino,
kad ateinančiais metais, jo ap-
skaičiavimu, Europoje Jungti-
nių Valstybių karių bus apie
400,000. Ši jėga susidarys iš ka-
riaujančių ir pagalbinių dali-
nių.

Taft neištraukia savo kandidatūros

NEW BEDFORD, Mass. —
Senatorius Taft pareiškė, kad
jis nežinąs dabar, ar kandida-
tuos, republikonų partijos sąra-
šu, nominacijai į prezidentus
1952 metų rinkimuose. Bet sa-
ko, kad jis šios galimybės ne-
atšaukia.

SKERSABALIŲ EŽERAS BUVO IŠEJĘS

Maždaug prieš 78 metus buvo išėjęs Skersabalių ežeras. Jis buvo Marijampolės apskrityje, Balbieriškio valsčiuje.

Skersabalių ežeras buvo gana didelis. Jis plovė Skersabalių kaimo laukus, Tarlupio palivarko pošnią, Ziemaitkiemo kaimą ir per giria mažom pakrantėm tesėsi iki Skaigės kaimo laukų.

Ežeras dūšauja

Vienos vasaros naktimis pasigirdavo ežero srityje keistas gūdas balsas. — Ežeras dūšauja, — pasakojo žmonės. Ežero pakraščiu gyventojai pradėjo įvairiausių spėjimų ir pasakojimų. Vieni tvirtino, kad ateis labai sunkūs laikai, o kiti pranašavo, kad gali net karas kilti.

Ežeras išėjo

Vieną rytą Skersabalių ežero apylinkės gyventojai pastebėjo, kad kažko trūksta. Kur anksčiau mėlynavo didžiulis ežeras, ten stovėjo tikalt balta smėlis. O girioje, kurios pakraščius ežeras teliuskavo, dabar tebekimso įvairiausi kupstai.

Neliko žuvų

Skersabalių apylinkėje nėra didesnių upių arba ežerų. Išėjus ežerui, visi apylinkės neteko žuvų. Mat ežeras, išeidamas, drauge išsinešė ir tą visiemis brangų gyvį — žuvį ir vėžį. Skersabalių vietoje atsirado visa eilė šaltinių ir upelių, bet vietiniai vandenys ežero nepripildė. Ežeras buvo gilus ir platus, jo vandenys nubėgavo savais keliais, o naujų neatrodė.

Atsirado naujas Skersabalas

Išėjusio ežero pakraščiuose pradėjo kilti naujas kaimelis. Jis buvo pavadinamas Paežeriu. Daugiausia ten nameliai statėsi mažatūriai, įvairūs amatininkai.

Paežerėje įsitaisė J. Zukauskas, Stelmokas, F. Roderis, Čiucius, P. Jaras ir daugybė kitų. Visiems buvo smagu gyventi. Vakariais ruošdavo gužynus. P. Jaras mokėdavo gerai smuiku pagroti, tai visus pralinksmino.

Gyventojai buvo laimingi

Paežerio gyventojai buvo laimingi. Visi užsiveisė paukščių. Pas kiekvieną buvo ančių, žąsų ir vištų. Žemės ežero vietos prisipildydavo vandeniu. Ten galėdavo plaukioti antys ir žąsys.

Pieno gyventojams taip pat nestigdavo. Vietos striedėmams žinant, jie galėdavo išginti karves į Karukės giria.

Ežeras parėjo

Praėjus septyneriems metams, Paežerio gyventojas Juozas pradėjo pasakoti kaimynams apie nepaprastą sapną. Jis tvirtino, kad būk sapne pas jį atėjęs didelis vyras, labai ilgom drapanom apvilktas ir pasakęs: „Pasitarkite su savo meistrė, ba mes pareisime į svečius“.

Sis pasakojimas sukėlė žmonių tarpe didelių abejonių.

Už poros savaičių po šio sapno, jau palinkus ir rudenį, žmonės nustebo: jie matė Paežeriu gyventojų žąsis ir antis narstančias ežero vandenyje. Anksčiau jos negalėdavo nardyti.

— Ežeras parėjo! — vieni kitiems kartojo.

Ežeras pareitį parėjo, bet visus nustebo ir tai, kad jis parsinešė žuvį ir vėžius. Žmonės metėsi žuvalti. Žuvalimas ėjo visą rudenį. Žiemos metu taip pat būdavo žmonių ant ledo, kertančių eketes ir traukiančių žuvį.

Ežeras vėl dūšauja

Praėjus trimis metams naktį vėl pasigirdo ežero dūšavimai. Žmonės jau nespėdiodavo, bet sakydavo, kad mūsų ežeras jau vėl besirengia į kelionę.

Antą kartą išėjus ežerui, žmonės jo jau nepagirdavo. Bet per visus tuos tris metus apylinkės laukuose buvo labai mažas derlius.

Dobilijos ežeras

Marijampolės apskrityje, Pagirmo valstyje, Pakuonio parapijoje yra Dobilijos ežeras. Vienas autorius Naujienose rašė, kad Dobilijos ežere negalima žuvalti, kad ežere esą daug medžių stiebų.

Bandysiu autorių ir skaitytojus supažindinti, kaip tie medžiai ir stiebai Dobilijos ežere atsirado.

Teisybė, tie medžių stiebai apsaugoja daugelio žuvų ir kitų gyvūnų gyvybę. Minėti gyvūnai padaro nepaprastai daug žalos apylinkės gyventojams. Dobilijos ežere besiveisiančios lydekės ir vėžliai (čerepakos ir želvės) nukandžioja žąsis ir antims kojas.

Ežero vardas — ŽALIUKAS

Tikrasis Dobilijos ežero vardas yra Žaliukas. Gal prieš kokį 120 metų mano protėviai pasakodavo apie Dobilijos ežero atsiradimą, o kaimiečiai dar šiandien tuos pačius pasakojimus kartoja.

Tvirtinama, kad viena mergina, prie mėnesienos, toje vietoje ganiusi jaučius. Mergina pamatė, kad iš užkalnės kyla didelis debesys. Jaučius ji atsivėrė ir saugesnę vietą, o pati nuo lietaus pasislėpė po plačiu lapuotu medžiu.

Debesių artėjant, jaučiai pradėjo nerimauti. Žalis ilgą savo ragą ėmė kitiems jaučiams braukti į šlaunis. Vi-

si jaučiai leidosi bėgti tolyn. Mergina būtų nebėgusi paskui jaučius, nes debesys jau buvo nepertoli, jei jaučiai nebūtų bėgę į jautį šoną. Mergina bijojo, kad jaučiai nepakenktų kviečiams.

Vedamąjį jautį, kaip kaimenės vadovą, ji šaukė:

— Žaly, Žaly, kur tu bėgi? Merginai nubėgus gerą galą, minėtas debesys nusileido ant tos vietos, kur ji ganė jaučius.

Vietos gyventojai tą ežerą vadina Žaluku, pagal to žalio jaučio vardą, o tolimesni gyventojai jį vadina Dobilijos ežeru, pagal greta esančio kaimo vardą.

A. J. Banišauskas

TRUMPAI

— Alex Janušis ir p. Stanionis pereitą savaitę buvo išvykę žuvalti. Parsivežę nepaprastai daug žuvies. Iš viso net 80 svarų. Reikia pasakyti, kad p. Janušis labai mėgsta žuvalti ir medžioti. Ir tai jam sekasi, — tušiomis negrįžta. (O. S.)

— Senas Petras (Martinkaitis) rašo iš Cedra River (Mich.), kad ten labai linksmai atostogaus leidžia. Kartu su juo ten atostogauja Dr. P. Jonikas, naujienų redakcijos štabo narys, p. P. Miller, Chicago Lietuvos Draugijos sekretorius, bei keli kiti chigagiciečiai.

— Chicago Lietuvos Draugijos pusmetinis susirinkimas įvyko prieš kelias dienas. Tarp kitko, susirinkime buvo nutarta, iškilmingai ir Tautinės Kapitulos nuvežti Petro Kaičio pelnus ir palaidoti šalia jo žmonos ir dukters. Toks buvo velionio pageidavimas. Velionis P. Kaitis buvo Chicago Lietuvos Draugijos garbės narys.

Mirė rašytojas

Ketvirtadienį mirė Frederic Nelson Litten, žinomas apysakų ir romanų rašytojas.

Litten buvo 66 metų amžiaus. Savo laiku jis profesoriavo Northwestern universitete.

Nusizudė Konkowski

Frank E. Konkowski kartu su savo broliu laikė nejudomo turto pardavinėjimo raštinę adresu 1030 W. Chicago av. Savo laiku jis nemažai ir politikoje veikė, — buvo miesto tarybos narys. Kai išėjo aikštėn, jog jis „pardavinėja“ politinius darbus (už kyšį suteikia darbą), tai iš politikos priverttas buvo pasitraukti. Maža to, jam buvo iškelta byla ir jis turėjo vienus metus kalėjime sėdėti. Dabar jis ir vėl į kažkokią aferą buvo įsivėlęs ir buvo kviečiamas į prokuroro raštinę pasiaiskinti.

Pastaruoju laiku Konkowski vertėsi bizniu. Kaip sako brolis, kurį laiką jis nekaip tesijautęs, — sirgęs vėžiu. Tada, kaip manoma, ir pastumdė jo atmintį sau gyvastį.

Penktdienį savo raštinėje Frank E. Konkowski buvo rastas negyvas, kraujuose paplūdgęs. Šalia jo gulėjo revolveris. Jokio raštelo jis nepalikė.

Velionis buvo 55 metų amžiaus.

— Naujienų Gegužinė

Saunioji, didžioji ir gražioji „NAUJIENŲ“ dienraščio vasaros pabaigtuvių gegužinė įvyks sekmadienį, rugpjūčio 19 dieną Dambrasko Liberty Grove sode. Šis sodas vis dėlto yra erdvesnis, kur suvažiuavę gausūs svečiai jaučiasi laisvesni.

Kaip paprastai, taip ir ši kartą, bus įvairių pamarginimų: šokiai, kalbos, dainos ir t. t.

Bufete, žinoma, būna linksmoji suigos dalis. Draugai ir pažįstami susitinka, pasikalba, džiaugsmas ir vargais pasidalina.

Ligi gegužinės beliko tikslai 3 savaitės. Rengėjai nuoširdžiai kviečia gerus lietuvius ruošti „NAUJIENŲ“ gegužinę.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Nėra visiškai saugios vietos

Julius H. Hagenguth, General Electric laboratorijos direktorius, sako, jog nėra visiškai saugios vietos, kur žaibas negalėtų užgauti. Tačiau kai kurios vietos yra daug saugesnės, negu kitos.

Kai užžina lietus su perkūnija, reikia vengti lygaus lauko. Jeigu nėra kur arti kokio pastato pasislėpti, tai tada saugiausia yra ant žemės atsigulti, nors tėtai ir nėra malonu.

Medžių reikia vengti. Žaibas nuo medžio lengvai persimeta į žemę arba eina medžio šakomis.

Jeigu važiuojate automobiliu, tai esate gana saugioje vietoje. Saugu, kol pasilikate automobiliu. Iš automobilio reikia susik išsokti. Pavojausia yra, jei viena koja siekia žemę, o kita dar tebėra automobily arba automobilį liečia ranka.

Audros metu pravartu laikytis toliau nuo radijo aparatų, telefono, televizijos aparato ir kitų elektrinių prietaisų.

Visada reikia turėti galvoje, kad vanduo yra pavojingas, kai siaučia audra su perkūnija. Tada netik nedera maudytis kur ežere, bet reikia vengti ir namie vonios.

Tačiau vis dėlto nereikia labai rūpintis ir bėkštauti. Amerikoje per metus dėl perkūnijos nukentė maždaug 2,000 žmonių. Vieni jų yra žaibo užmušti, o kiti sužeidžiami.

Turint galvoje tą faktą, kad Amerikoje iš viso gyvena per 150 milijonų žmonių, du tūkstantčiai yra visai mažas skaičius.

Surado sunkvežimį su \$20,000 vertės prekių

Valstybės prokuroro Boyle policija surado pavogtą sunkvežimį su \$20,000 vertės prekių. Tai daugiausia buvo pieno produktai ir kiaušiniai. Tačiau policijai nepasisekė pagauti ir spąstus plėšikų, kurie tą sunkvežimį buvo pavogę.

Sunkvežimis buvo paslėptas po medžiais netoli Allen Tripp'o fermos, kuri yra prie Belvidere rd.

Tripp prisipažino, kad kažkoks Silvio Blandi išnuomavęs iš jo garažą sunkvežimiams laikyti. Kamantinėjamas jis taip pat prisipažino, jog telefonu pranešęs Blandi, kad policija atvyko į farmą.

Žaibas užgavo ligoninę

Penktadienį žaibas užgavo Evangelical ligoninę (5421 Morgan st.), atpalaiduodamas didelį akmenį, kuris įlaužė stogą. Tačiau akmuo nepramušė lubų. Jei tai būtų atsitikę, tai mažiausiai būtų nukentėję du pacientai.

Be to, žaibas užgavo ir kitus du trobesius. Vieną jų jis padegė, o kito — kelis langus išdaužė.

Jau susirūpino kalėdinių bizniu

Iki Kalėdų dar beveik 150 dienų, bet biznierių jau galvoja apie jas. Šiandien Merchandise Mart trobesys atsidarys paroda įvairiausių daiktų, kurie tinka kaip kalėdinės dovanos. Parodos pamatyti suvažiuos biznierių iš įvairiausių vietų.

Roosevelt Road autobusai

Šiandien bus galima pamatyti autobusus, kurie nuo rugpjūčio 5 d. pradės nuolat Roosevelt gatvę kursuoti. Mat, ir čia autobusai pakeis gatvėkarius.

Roosevelt Rd. biznierių sąjunga tąja proga rengia iškilmes, kurių metu bus apvalniukuota Roosevelt Rd. autobusų karalaitė.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Choro piknikas pavyko

Chicago Suvalkiečių Draugijos choras turėjo savo metinį išvažiavimą pono J. Spaičio gražiame sode. Tai įvyko liepos 22 d. Prieš pietus oras truputį sušalavo, — buvo net pradėję lyti. Tačiau po pietų buvo gražu.

Kaip visados, taip ir šiemet draugija prieš atostogas pavaišino chorą. Šeiminkės O. Vainauskienė ir Kurauskienė paruošė puikiausių valgių: prikepė visokių kepsnių bei gardumynų. To mes tikrai nesitikėjome. Joms padėjo ponios Šimkus ir Juška.

Choro pirmininkas Jonas Ažukas ir Suvalkiečių draugijos pirmininkas A. Jusas atvykusius vaišino įvairiais gėrimais. Visa tai buvo labai jauku ir sudarė šeimynišką atmosferą.

Be to, paminėjome ir Onučių vardines. Onučių mūsų chore yra gerokas skaičius: Ona Miliauskienė, Ona Vainauskienė, Ona Svirmickienė, Ona Malakauskienė ir t. t. Nuo choro jom buvo įteiktas didelis tortas, papuoštas rožėmis.

Atsilankė ir jauni rėmėjai, kuriems buvo surengtos lenktynės ir kiti pajvairinimai. Laimėtojai gavo dovanas.

Kalbant apie dovanas, tenka pasakyti, jog daugiausia jų teko Onutei Vainauskieni. Vardadienio proga ji gavo gražių dovanų nuo savo šeimos; choras taip pat jos neužmiršo. Choro valdyba įteikė jai dovaną už gerą pasidarbavimą. Ir reikia pasakyti, jog ji choro naudai tikrai daug yra pasidarbavusi.

Išvažiavimą atvyko ir mūsų buvęs mokytojas p. S. Kalvaitis su ponia. Jis mus palinksmino gražiomis pulkutėmis. P-as Kalvaitis yra šaunus pianistas ir akordeonistas.

Gaila, kad mūsų mokytoja Gregg negalėjo kliek anksčiau atvykti, — atvyko ji jau išvažiavimui besibaigiant.

Tikrai malonu buvo kelias valandas vėl savo ratelį praleisti. — M. Endžulienė

Kupiškėnų piknikas

Kupiškėnų Kultūros Draugijos piknikas jau netoli. Jis įvyks sekmadienį, rugpjūčio 5 d., Juozo Liepos sode.

As primenu kupiškėnams ir rėmėjams iš anksto, kad tą dieną galėtumėt laisvai ir linksmai praleisti su kupiškėnais. Visi kartu išvažiavimą padarysim smagu. J. Liepos sodas yra patogus piknikams su daugybe ažuolų, po kuriais ir karštame ore vėsu. Vieta visiems jau žinoma ir lengvai privažiuojama iš visų kraštų. Mes kupiškėnai pasižadame parūpinti gėrimų, užkandis ir muzikos. Nereikės tad nei alkanam būti, nei troškulo kęsti. — P. B.

Ignacų vardadienis

Bridgeport. — Niekio mandresnio negalima padaryti kaip tinkamai pasveikinti ir palinkėti daug laimės Ignacams jų vardadienio proga. P. Janulevičius pirmas vardas Ignacas yra šventojo, tą tikrai žinau. Ne vienas jisai, yra ir daugiau... Ignas Orlakis skersai nuo Naujienų, Ignas Ragažinskas ir kiti visi Ignai. Tiesa, Amerikoje jie kai kada save vadina James ir Jimmy. Bet lietuviškai visi yra Ignacai. Visi geri vyrai, kaip ir mūsų senas draugas Jimmis Janulevičius. Jisai užlaiko nuosavame name taverną prie 3107½ So. Halsted St. Vardadienio proga teks jį ir žmonelę pasveikinti. VBA

Karo tarnybon išėjusiam draugui kasdien laiško nerašys, bet tamstos užsakytos NAUJIENOS pasieks jį kiekvieną dieną. Kodėl jam dienraščio neužsakai?

MAŽA PASTABELĖ

Sekmadienį, liepos 22 d., Margučio surengtame piknike, tarp kitų kalbėtojų, kalbėjo ir p. Gaučys. Visos jo kalbos neklaušiau, nes iš pat pradžių p. Gaučys pasirodė per didelės „žinovas“, paliesdamas Amerikos gyventojus. Cituoju jo paties žodžius: „Amerikos gyventojai dar yra tamsūs ir mes tremtiniai juos turime apšviesti“ mano pabrūkta).

Nesiimsiu įrodinėti, ar amerikiečiai yra tamsūs, ar šviesūs, bet ar nėra per anksti p. Gaučiui tokias išvadas daryti, kai jis nesuspėjo dar tame krašte gerai padų sušildyti? Rd.

Nuoširdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutaps didelių nuosimėjų. Parduosime urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams. Karpetai, kilimai, kėlonkos, Parlor setai, gaminiai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomos kamb. setai, minkšti kėslai, lempos, stalčiai ir kt. reik. menys.

Rašomos mašinėlės, rašomos aukštinės plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabro papuošalai, radijos, ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virš 38 metai prekyboje. Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CAlumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radijo Skoties programos leidžiamos sekmadienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liudėsio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlių Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir m. s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles, Teleqramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIERKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet. **PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.**

Bittin and Kamensky Monument Works
3338 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIUDĖSIO VALANDŲ
Sanktė
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurį gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago Lietuvos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

URUGVAJAUS LIETUVIU NAUJIENOS

LIETUVISKOS MOKYKLOS ISPARCELIAVIMAS URUGVAJUJE YRA NEPAGEIDAUTINAS

Rašo J. LAZDAUSKAS-TOLIUSIS, "Naujienu" bendradarbis Urugvajuje

Visus savo siekimus siekime su lietuviu ir jam skirkime savo laimėjimus.

Demokratinis lietuvių išeivijos judėjimas bei veikimas savo siekimus sieja su lietuviu ir jam skiria savo laimėjimus. Visi lietuvių išeivijos pasiekimai tiek turti prasmės, kiek jie išlaivina lietuvių išeivį nuo materialinio ir dvasinio skurdo, nuo kitų išnaudojimo ir nutautinimo, — fizinio ir moralinio pavergimo. Demokratinis lietuvių išeivijos veikimas, darydamas lietuvių išeivį laisvu ir kūrybišku, skatina jį visokeriopai vystyti ir galimai visapusiškai pasinaudoti tuo, ką gyvenimas svetimoje kraštoje jam gali duoti. Tam davimui reikalingas atitinkamas gyvenimo sąlygos, kurias sudaro tik demokratinė tų kraštų santvarka ir pats lietuvių išeivio demokratinis galvojimas ir veikimas.

Bet demokratinis lietuvių išeivijos veikimas ir demokratinės tų kraštų santvarkos gynimas uždėda lietuviui išeiviui ir prievoles. Demokratinės tų kraštų gyvenimo sąlygos reikalauja ir demokratiškai galvojančių ateivių, kad jie ne tik suprastų ir pasisavintų demokratijos uždavinius, bet taikytų juos savo tautiniame gyvenime, kad jaunosios ateivių kartos būtų auklėjamos demokratiškai solidarijoje dvasioje, kad jos jaugtų ir demokratinį tautų gyvenimą visa savo siela.

Ateiviai, augę ne demokratiškuose kraštuose, ne demokratinėje dvasioje, kurioje pirmąja egoistiniai atskirosi asmens ir vienos partijos interesai, bet patekę ir demokratiškus kraštus, noromis nenoromis turi persiaukėti iš pagrindų ir pasidaryti protu, jausmu ir savo morale sutapę su tų kraštų demokratine santvarka, kurios pagrindą sudaro bendrieji krašto gyventojų reikalai, bendras suderintas darbas, teisingo sukurto gėrybių paskirstymo ir jų naudojimo siekiai. Tai pareikalauja iš ateivių sugebėjimo dirbti išvien su demokratiniais kraštais, kuriose jie gyvena, nuoširdaus to krašto demokratinės santvarkos supratimo ir įvertinimo, to krašto demokratinės teisės ir laisvės gerbimo. Demokratinė santvarka tiems ateivių savumams išugdyti duoda realų pagrindą — bendrą visų krašto gyventojų interesą. (Antidemokratiškos santvarkos ateivių teisės aprėžia, susiaurina, stato juos žemiau vietinių gyventojų).

Lietuvių išeivijos demokratišką auklėjimą skatina ir ugdą visas demokratinis lietuvių veikimas — demokratinės lietuvių organizacijos ir spauda. Bet tam demokratiškam auklėjimui ir lietuvių nenuatautėjimui išlaikyti labai didelės reikšmės turi ir jaunosios lietuvių kartos paruošimas, jaunimo mokymas ir auklėjimas. Be lietuviškos šeimos ir spaudos tą auklėjimą turi atlikti lietuvių išeivių bendruomenės Lietuviška Mokykla. Iš to aišku, kiek Lietuvos ateiviai ir lietuvių tautai svarbu tai, kad būtų tinkamai sutvarkytas lietuvių vaikų auklėjimas lietuviškoje dvasioje, atseit, Lietuviškos Mokyklos pastatymas išeivijoje.

Dėl to suprantama, kad dėl Lietuviškos Mokyklos tvarkymo Urugvajuje

jaus lietuvių visuomenėje jau ir dabar reikiama tam tikros varžybos tarp politinio ir religinio dogmatizmo, — tarp stalinizmo ir klerikalizmo. Abu dogmatizmai žino (ir mes taip pat žinome) šią tiesą: kas vadovauja mokyklai, tas žymia dalimi kuria ateitį. Demokratinė Urugvajaus lietuvių visuomenė — socialdemokratams, liaudininkams ir liberališkiesiems tautininkams — yra svarbu, kad Lietuviška Mokykla nebūtų išparceliuota ir piktinaudoma dogmatizmui, kad jinais įsijungtų į lietuvių išlaikymą ir jos ugdymą teigiamu veiksmu, suderintu su Urugvajaus lietuvių visuomenės ir lietuvių tautos uždaviniais. Kad Lietuviška Mokykla tinkamai atliktų ją skiriamą uždavinį, ji turi būti Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės mokykla. Lietuviškos mokyklos pradai, jos teikiamas lietuviškumas, jos metodai turi teikti lietuvių jaunimui objektyvios lietuviybės žinias ir skatinti lietuviškos išeivijos jaunomenėje laisvą, kritišką galvojimą, sugebėjimą pačiai spręsti lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos išlaisvinimo kovos statomus klausimus. Bet kuris dogmatinis klausimų aiškinimas nesiderins su tokia Lietuviškos Mokyklos esme.

Lietuviška Mokykla išeivijoje turi savo mokinius ir auklėti, formuoti iš jų laisvės kovotojus, visuomeninius žmones su tokiais savumais, kurie reikalingi išeiviskam gyvenimui, demokratinėi šio krašto santvarkai ir Lietuvos ateičiai. Kai pati Urugvajaus Lietuvių Bendruomenė pasidarys besirovė, be skirtingų socialinių ir politinių grupių varžybų ir rungtyniavimų ten kur visai to nereikalinga, iš esmės joje išnyks antagonizmas ir dėl to kyla nuotaikų skirtumai, o tai ir Lietuviškai Mokyklai lengvins jos uždavinį.

Bet jau ir dabar, išparceliuota Lietuviška Mokykla Urugvajuje į stalinizmą ir į klerikalizmą, turėtų tuojau rehabilituotis, turėtų statyti sau bendruomeninio lietuvių auklėjimo uždavinį, turėtų atsakyti tokių dalykų dėstyto, kuriuose ji yra šališka ir kurie lietuvių jaunomenėje kelia konfesines, politines ar socialines aistras, žadina joje priešingumus ir neapykantą. Dėl to demokratinė Urugvajaus lietuvių visuomenė, besipurianti ir Urugvajaus Lietuvių Bendruomenę ir į Dr. K. Griniaus Lietuvių Organizaciją jau dabar pat stoji už tai, kad Lietuviška Mokykla būtų ne išparceliuota ir politinius ir religinius dogmatizmus, bet būtų pasaulietiška, kad ji nelietų konfesinių nei politinių klausimų ir visa savo dvasia būtų vienišanti ir grindžiama lietuviybės išlaikymo interesais. Dėl to ir religijos dėstymas turi būti iškeltas iš Lietuviškos Mokyklos ir pavestas vaikų tėvų bei atitinkamų religinių organizacijų rūpesčiui. Visai nepageidautinas "nutarimas" kviesti tėvus į Urugvajaus Lietuvių Kultūros mokyklos vaikus, kurių tėvai norės, lietuvių kalba dėstyti tikybą. Kurį vaikų tėvai nenorės, tie vaikai bus vadinami "anarchistiniais gaivalais", "pagonimis", "žydais", "Kristaus užmušėjais" ir kitaip šalin vejami nuo lietuviybės. Tuo jau esame įtikinti. Kai buvo ruošiamas metinis Dr. Kazio Griniaus mirties paminėjimas, netrukus "krikščionių", kurie paminėjimo metu prie durų atkalbinėjo publiką eiti į "Lietuvos išdavikų" paminėjimą. Stodama už Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės išlaikymą ir tvarkomą pasaulietišką Urugvajaus Lietuvių Mokyklą Urugvajaus švietimo įstatymų

numatytais patvarkymais, demokratinė Urugvajaus lietuvių visuomenė tuo pasisako už lojalumą šiam demokratiškam kraštui ir prieš Lietuviškos Mokyklos išparceliavimą į konfesines, parapijines ir į pasaulėžiūrinius ideologines mokyklas. Kiekviena konfesinė, parapijinė ir pasaulėžiūrinė mokykla, dėdama pastangų išaukšti jaunąją lietuvių kartą kaip savo pažiūrų, savų nusiteikimų ir savies uždavinių lietuvių, ryškintų juose jų skirtumus nuo kitoms srovėms priklausančių lietuvių, norėtų tuos skirtumus įtvirtinti ir padaryti juos pastoviu veiksmu ir veiklos akstinu visuomeniniame lietuvių išeivijos gyvenime. Tuo būtų fanatizuojamos jaunosios lietuvių išeivių kartos. Tuo būtų išparceliuota Lietuviška Mokykla vestų prie pačios lietuvių išeivijos galutinio išparceliavimo ir tam tikras sektas, tykojantis viena kitos užgrobtos ir sunaikinimo...

Dėl tos pačios priežasties pasisakome ir prieš tokią "lituanistiką", kad "katalikybė išreiškianti lietuviybę, o pastaroji — katalikybę". Pirmiausia, kad mūsų tauta neturi Religinio monopolio, kad mūsų tautoje veikiančios visos tikybės yra vienodai geros, jei jos vienodai gero daro lietuvių tautai ir jų valstybei. To spekuliacijoms ir lietuvių švietimo švietimo, o ši — katalikybė, pagrindinė mintis ir siekimas yra atimti Lietuvišką Mokyklą iš besiorganizuojančios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kontrolės, kurią galėtų sudaryti visos įeinančios į ją lietuvių išeivijos srovės, galinčios budėti dėl Lietuviškos Mokyklos objektyvumo ir efektingumo išeivijoje, kad Lietuviška Mokykla nebūtų patikėta religiniams bei politiniams susibūrimams. Mintis, kad "katalikybė yra lietuviybė, o lietuviybė — katalikybė", dabar spekuliatyviai sumetimais keliama ir Urugvajaus lietuvių tarpe, savo esmėje yra reakcinė, einanti prieš gyvenimo reikšmingas bendruomeniškas tendencijas. Stengdamasi prisidengti demokratija, dogmatiška mokykla, gyvenime realizuota, neštu su savimi tam tikrą konspiracinį pavojų demokratinėi Urugvajaus valstybei ir demokratiškai Urugvajaus lietuvių visuomenė, nes išparceliuota Lietuviška Mokykla, pasilaivina nuo veiksmingos visuomenės kontrolės ir lengvai gali virsti paruošiamaisiais reakcijos židiniais. Jau

pats rungtyniaujamas tarp katalikiškos ir komunistinės mokyklos Urugvajaus lietuvių visuomenėje sudaro antidemokratinę veiklos akstiną ir išmuša Lietuvišką Mokyklą iš specifinės jos misijos.

Nėra, žinoma, mokyklos, kuri savo mokslo ir auklėjimo pagrindais ne reikštų tam tikros krypties. Bet pasaulio lietuvių bendruomeninė mokykla jos "kryptis" atitiks pačios lietuvių išeivijos daugumos nusistatymą ir lietuvių tautos gyvybinius reikalus. Dabartiniu metu neturime švietimo ministerijos, kuri galėtų duoti atitinkamus patvarkymus Lietuviškai Mokyklai išeivijoje. Esamos sąlygos tenka orientuotis iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nuostatų įsėinant. Kai Lietuviška Mokykla išeivijoje žadins

savo auklėtinuose — lietuvių išeivių vaikuose — kritišką mintį, vengs jiems primesti dogmatines tiesas, ji tuo būdu apsaugos ne tik Pasaulio Lietuvių Bendruomenės interesus, bet ir paties lietuvių išeivio vaiko teisę augti ir tarpai laisvu, nežalojamu platus masės dideliu lietuvių ir ssidaryti sau tokią pasaulėžiūrą, kuri geriausiai atitiktų jo protą, jo svajojamą Lietuvos valstybę ir visą jo asmens esmę.

Dabar Chicagos eilė

Teisingumo departamentas pradėjo rankioti įžymesnius komunistus, kurie dirba išdavikišką darbą. — su didžiausiu atsidavimu tarnauja svetimai valstybei.

Pirmiausia buvo surankioti stambiausi vadai, paskui jų pavadootojai. Tik prieš kelias dienas New Yorke vėl buvo suminta keliolika komunistų organizacijos pareigūnų, dabar tokio pat likimo susilaukė Kalifornija.

Pagal komunistų skaičių pirmą vietą užima New Yorkas, antrą — Kalifornija, o trečią — Illinois (vyriausiai Chicago). Kadangi komunistų suėmimai New Yorke ir Kalifornijoje jau praversti, tai dabar to galima tikėtis Chicagoje ir kitose Illinois valstybės vietose.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 9 — 5 vakarais, išskiriant trečiadienius. Seštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saukite: YArds 7-7381.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Seni ir patyrę biznieriiai sako, kad **NAUJIENOSE** išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

METRICK'S PAINT STORE
LONDON AND SON, INC.
naujoje vietoje:
3414 ROOSEVELT ROAD
Kedzie 3-6800
NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE
Dutch Boy House Paint.
Metric's Standard House Paint.
White and Gray — \$3.89 galonas.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas)
Specializybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: ENg. 4-5883 ENg. 4-5840

BIGANE & SONS
ANGLYS
IR
ALYVA
3596 Archer Avenue
Lafayette 3-0600

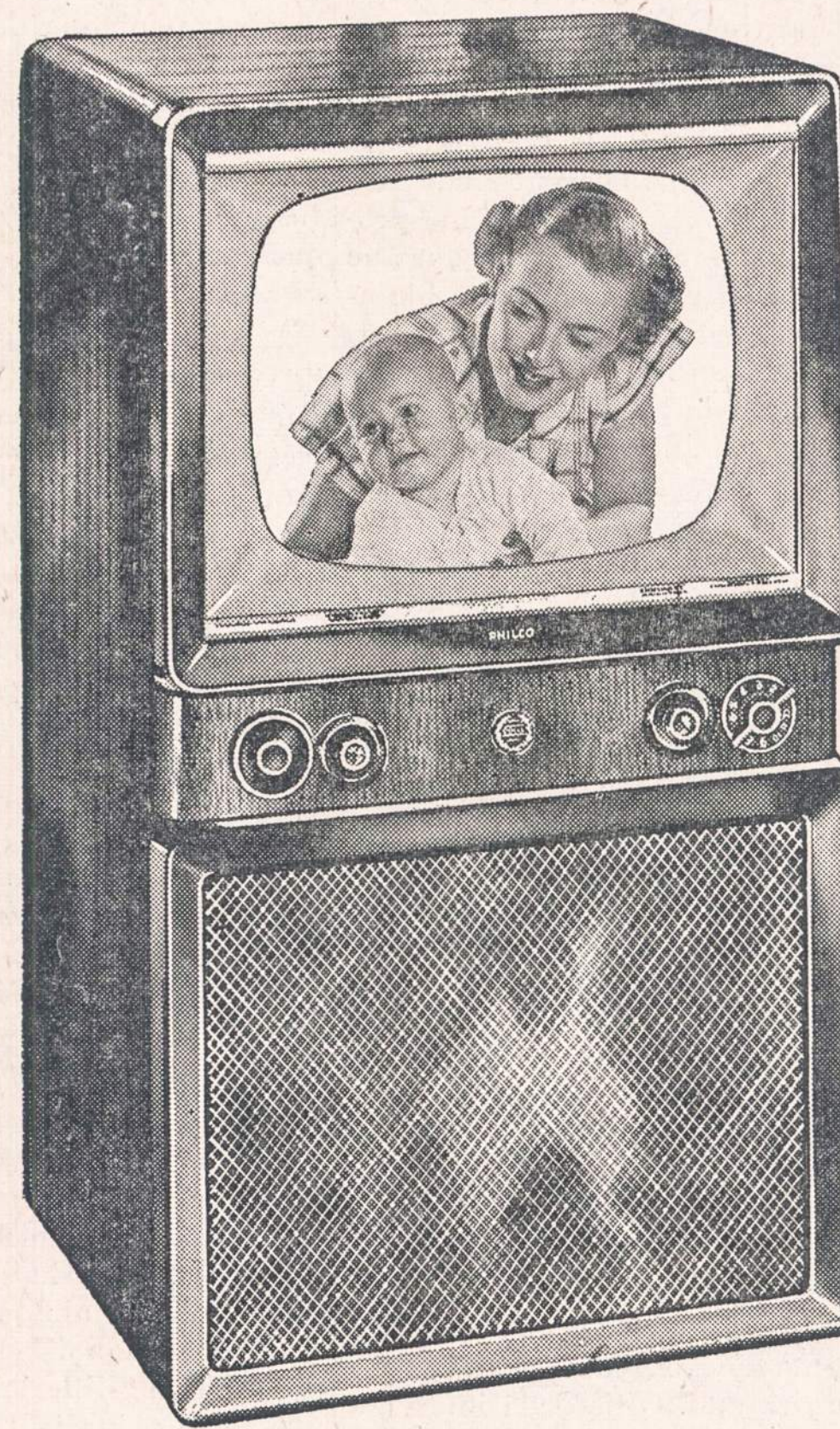
PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKU BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Baikite savo kančias
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėties grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ZOLIU ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIJOI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic S A L V E— (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.
STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėi jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.
Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA
Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas, paink Alavijos grūdėlių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Special Trade-In Sale

CHELTEN'S

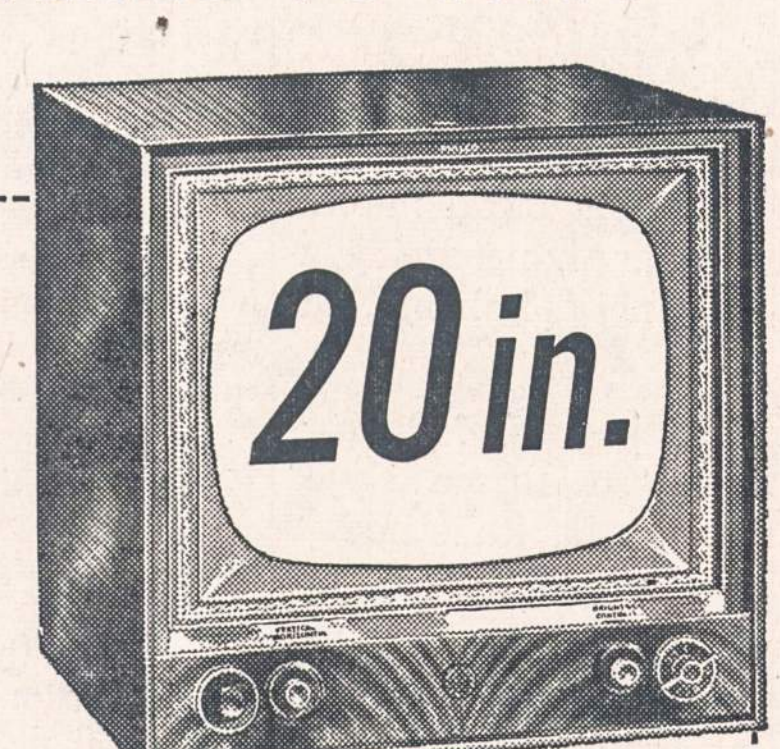
Big Allowance for Your 7" or 10" TV Set!

ENJOY NOW THIS NEW
PHILCO
Balanced Beam 17" TV

Yes, trade in your small screen set and enjoy Philco's exclusive Balanced Beam 150 sq. inch picture on rectangular 17-inch tube. It's America's greatest TV console value—the Philco 1830. Complete with Built-In Aerial.
\$362.44
Plus Tax and Warranty

65 WEEKS TO PAY!

Finest **BIG** Picture in TV
\$449.95
Plus Tax and Warranty
Balanced Beam 215 sq. inch picture—unequalled anywhere for quality and performance! Plus new Philco features and Built-In Aerial. Philco 2102-M, in Mahogany-veneer cabinet.

SMALL DOWN PAYMENT
UP TO 65 WEEKS TO PAY

CHELTEN RADIO and APPLIANCE CO.

2913 East 79th Street
10534 Torence Avenue
BAYport 1-6606
BAYport 1-0955
OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

TAUPINTOJU SKAICIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubių patarnavimu.
Taupytojams mokame gerus dividendus.
Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus.
Parduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstijų Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki **\$10,000.00**

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8509

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams — \$5.00
Pusei metų — \$3.00
Trims mėnesiams — \$1.25
Vienam mėnesiui — 5c.
Chicagoje per išnešotojus:
Viena kopija — 30c.
Savaitė — \$1.25
Mėnesiai — \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams — \$9.00
Pusei metų — 5.00
Trims mėnesiams — 2.50

Užsieniuose:
Metams — \$11.00
Pusei metų — 5.50
Trims mėnesiams — 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus
pirmadienis. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8509.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Kaip Rinkti JAV Prezidentą?

Atstovų buto Teisinis Komitetas davė savo pritarimą JAV konstitucijos pataisoms sumanymui, kuris numato prezidento rinkimus visuotiniu balsavimu. Pagal šią pataisą, kurio autorius yra atstovas Gossett (iš Texas) bus laikomas išrinktu kandidatas, gavęs daugumą "renkamųjų balsų", surinktu visose valstybėse. "Renkamieji balsai" sudaromi iš žmonių balsų, paduotų atskirose valstybėse. Jie atstos dabartinę "rinkikų (elektorių) kolegiją", kurioje yra tiek "elektorių", kiek yra kongrese atstovų ir senatorių, sudėtų į krūvą.

Elektoriai, kurių vardų niekas neatsimena ir nepaiso, bus pašalinti. Tai vienas pakeitimas.

Antras pakeitimas toje atstovo Gossetto siūlomoje pataisoje yra toks, kad kandidatas į prezidentus bus skiriamas kiekvienoje valstybėje "renkamieji balsai" tokioje proporcijoje, kokią sudaro paduoti už jį visų žmonių balsai toje valstybėje. Kandidatui, gavusiam, sakysime 60 nušimčių visų balsų tam tikroje valstybėje, teks 60 nuš. tos valstybės "renkamųjų balsų"; o jo oponentui arba oponentams — likusieji 40 nuš.

Pagal dabartinę sistemą yra kitaip. Kandidatas, surinkęs valstybėje daugiau balsų, laimi visus valstybės "elektorius", o kitiems kandidatams netenka nieko. Šituo būdu prezidentu gali būti išrinktas asmuo, už kurį balsavo mažuma žmonių visose šalys.

Bet jeigu norima dabartinę sistemą pakeisti, panaikinant elektorių kolegiją, tai kam dar ta "renkamųjų balsų" kombinacija? Ar nebūtų lengviau patikrinti rinkimų rezultatus, jeigu būtų tiesiog suskaitomi ir sudedami žmonių balsai, paduoti už atskirus kandidatus visose valstybėse? Nereikėtų tada ieškoti, kokiomis proporcijomis pasidalino balsai tarp įvairių kandidatų; patys skaičiai parodytų, kas gavo daugiau, o kas mažiau balsų.

Atstovui Gossettui rūpi apsaugoti pietinių valstybių atgaleivius, kurie neleidžia dalyvauti rinkimuose negrams ir kitiems skriaudžiamiems elementams. Elektorių kolegijoje balsai yra paskirstyti tarp įvairių valstybių ne pagal tai, kiek žmonių turi teisę balsuoti, arba balsuoja, o pagal tai, kiek jos turi gyventojų. Jeigu rinkimuose būtų tiesiog skaitomi žmonių balsai, tai kai kurių pietinių valstybių svoris pasidarytų labai menkas. Štai kodėl iki šiol užsiliko netiesioginis prezidento rinkimų būdas.

Ir atstovų buto komitetas nenori jo panaikinti, kad ir sutikdamas, jėgai reikia pašalinti "elektorius", kurie jau seniai nebeturi jokios reikšmės.

Sovietų Generolų Mirtingumas

Nuo šių metų pradžios Sovietų spauda pranešė apie 15 aukštų Rusijos armijos ir laivyno pareigūnų mirtis. Ir beveik visi jie mirė, tesulaukę vos 50 arba kiek daugiau metų amžiaus.

Pernai mirė 28 sovietų generolai ir aukšti laivyno karininkai, ir tik 4 jų buvo virš 60 metų. Gana keista, kad sovietų valdžia kiekvieną kartą paskelbia tikrai mirties faktą, neduodama jokių kitų paaiškinimų ir nepaminėdama nei mirusiojo nuopelnų tarnyboje, nei aplinkybių, kuriose jisai mirė.

Kodėl sovietų generolai taip neilgai gyvena? Paprastai mums pasakojama, kad gyvenimas "socializmo šalyje" esąs laimingas, kur kas geresnis, negu kapitalistiniame pasaulyje.

Vakaruose manoma, kad Rusijos ginkluotose jėgose yra patylomis vykdomas neistatikimų karininkų "valymas". Bet gali būti ir kitokių tų neišaiškintų mirčių priežasčių.

Maska siunčia savo generolus ir satelitus kraštus, kad jie tvarkytų ir prižiūrėtų jų armijas. Nesunku numanyti, kad jiems tenai gali atsitikti visokių "nelaimių". Neseniai pvz. kažin kas pasidarė maršalui Rokossovskiui, kuriam buvo pavesta "globoti" lenkų kariuomenę. Buvo gandų, kad jį nušovė ar pašovė lenkas karininkas. Ar tai tiesa, nežinia, bet Varšuvos iškilmėse, į kurias atvyko iš Maskvos Molotovas ir maršalas Žukovas, Rokossovskis nepasirodė.

TAUTINIS KLAUSIMAS RUSIJOJE

(APŽVALGA)

Bolševikinėje Sovietų Sąjungoje gyvena daugiau kaip 100 įvairių tautybių. Stambiausia jų yra rusai, kartais vadinami "didrusiais". Po jų eina ukrainiečiai (seniau vadinti "malorosais" arba "mažarusiais"), gudai arba baltgudžiai arba "bielorusai". Be jų dar esama daugybės neslaviškų tautų ir tautelių.

Kai kurios tautos turi savo neva nepriklausomas respublikas, kitos turi "autonomines" respublikas, trečios yra laikomos pusiau autonominėmis sritimis ("oblasti"). Bet tas visas "sovietines" tautas geležine ranka valdo Maskvos Kremlius. Jos yra žiauriai slėgiamos ir išnaudojamos.

Maska įjungė į savo imperiją ir buvusias nepriklausomas Pabaltijos valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jas spaudžia toks pat kietas despotizmo jungas, kaip Ukrainą, Gruziją ir kitas vadinamas "sovietines respublikas".

Bet nėra abejonės, kad bolševikų tironija kada nors grius. Kas tada atsitiks su Stalino pavergtomis tautomis? Kokie bus jų santykiai vienos su kita ir su rusų tauta? Tai be galo svarbus ir sudėtingas klausimas.

Rusai tremtiniai, seniai gyvenę užsienyje ir antrojo pasaulinio karo metu arba po jo pabėgusieji iš Sovietų Sąjungos, šitą klausimą svarsto ir, jį diskutuodami, karštai ginčijasi.

Tautiniam klausimui Rusijoje, nusikračiusioje bolševizmo jungu, pašventė įdomų straipsnį rusų socialdemokratų žurnale "Socialistiškųjų Vestnik" nuolatinis jo bendradarbis Solomon Svarc (kurio vardas buvo padėtas, kaip mūsų skaitytojais galėjo pastebėti, po rusų grupės laišku "N. Y. Times"ui).

Jisai stato klausimą, kaip demokratija turės spręsti tautinį klausimą laisvoje Rusijoje.

Absoliuti teisė atsiskirti

Svarc rašo:

"Toje politinės emigracijos dalyje, kuri stengiasi laikytis bendros Rusijos demokratijos pagrindo, paskutiniai keleriais metais yra pastebimas ryškus slinktelėjimas, ir į šitą grupę samonę vis gliauli išmenga mintis, kad reikia besąlygiai pripažinti kiek žymenoms tautybėms teisę atsiskirti nuo Rusijos."

Ar tauta tikrai nori atsiskirti, ji spres laisvu balsavimu, ir niekas neturės šitokio jos pasisakymo kliudyti; ir jeigu gyventojai srities, kurioje kalbamoji tauta sudaro daugumą, nubalsuos, kad reikia atsiskirti nuo Rusijos, tai šitas jos valios pareiškimas privalės būti absoliučiai pagerbtas.

Tačiau balsavimas turi būti neabejotinai laisvas; o kad jisai būtų tikrai laisvas, jisai turi būti pravestas Jungtinių Tautų priežiūroje ir kontrolėje.

Tarptautinė įstaiga, kurios priežiūroje bus įvykdytas balsavimas, turės patikrinti visiems suinteresuotiems žmonėms ir pilną agitacijos bei propagandos laisvę už atsiskyrimą ir prieš.

Pabaltijo tautų problema

Tačiau straipsnio autorius pripažįsta, kad ne visos tautos, kurios yra patekusios į Stalino imperiją, būtų patenkintos šitokių klausimo sprendimo metodu. Jisai netinka visų pirma Pabaltijo tautoms. Svarc rašo:

"Čia išdėstyti argumentai (už laisvą balsavimą) gali išsiskirti nerimą tautose valstybėse, kurių žymi dalis buvo iškelta iš savo tautinių teritorijų arba buvo priversta bėgti ir užsieni, kaip kad atsitiko Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Bet šitų trijų respublikų visa, kas pasakyta aukščiau, iš viso neličia. Jos buvo priversta prijungtos prie Sovietų Sąjungos, prieš nusteibiančios gyventojų daugumos valią, kas dar tebėra visų atmintyje ir dar ilgai nevis istorinio įsisėnėjimo faktu. Todėl, komunistinei dik-

tatūrai žlugus, šitos trys Pabaltijo respublikos betarpiškai grįš į nepriklausomą valstybinį gyvenimą, ir prieš jas ne bent kada vėliau gali iškilti klausimas apie įstojimą savo noru į Rusijos federalinę respubliką. Bet tai bus jų pačių problema, kuri, jeigu ji kils, bus sprendžiama tautinės įstatimovybės (o gal būtų visuotinio balsavimo) keliu, ir tarptautinės kontrolės čia nereikės."

Tai svarbus ir reikšmingas pasisakymas. Jisai nedvejojančiai pripažįsta Lietuvai, Latvijai ir Estijai teisę būti nepriklausomoms — be jokių šito klausimo balsavimų!

Reikia dar pridurti, kad jo išdėstyti pažiūrai pareiškė pritarimą ir socialdemokratų žurnalas, kurio redaktorius R. Abramovič yra rusų Sąjungos

SOVIETŲ POLITIKOS VINGIAI (2)

POTVYNIS IR ATOSLŪGIS

(Mūsų Vokietijos korespondento VYTAUTO MESKAUSKO)

Taktika priklauso nuo to, ar mes turime potvynį ar atoslūgį.
J. V. Stalinas, 1924 m.

Kai sąlygos leidžia, sovietai plečiasi visomis kryptimis, kaip jūros potvynis. Tuo laiku jie būna labai agresingi. Kai ateina atoslūgio laikas, jie nusiramina, stengiasi išsilaikyti užimtose vietose ir, reikalaujant esant, grįžta atgal. Tos pačios taktikos laikosi ir sovietų kariuomenės vadovybė. Tai matėme Korėjoje. Potvynį į pietų Korėją sulaikius, prasidėjo atoslūgio periodas. Raudonieji traukėsi iki pat Mandžūrijos sienos, kad iš čia vėl pradėjus kiniečių masių potvynį. Tų įėjai pasirodžius per mažai, įsikio sovietų diplomatija. Malikas pragydo taikos giesmę.

Atrodo, jog sovietai nutarė, kad dabar atėjo atoslūgio laikas. Jis reikalauja keisti taktiką. Savaime aišku, kad tikslas liko tas pat. Raudonasis potvynis užlėjo Kiniją, tačiau neatnešė pageidaujamų rezultatų kitur pvz. Indijoje, kituose pietryčių Azijos kraštuose. Dėl įvairių priežasčių tų kraštų masės nepasidavė komunistinėms propagandos įtakai. Todėl buvo pradėta eiti kitais keliais. Greitai buvo pastebėta, kad pvz. Indijoje komunistinė propaganda didesnę įtaką daro ne į primityvius vargšus darbininkus, bet į inteligentus. Kad tą įtaką sustiprintus visa propaganda buvo nukreipta prieš svetimą šalius — "imperialistus", kurie esą kalti už tą neaprašomą plačių masių skurdą, kuris taip neramina tų kraštų inteligentus. Čia Maskvos dabartinis tikslas yra remti kraštutinius nacionalistus, siekiančius išvairyti vakariečius — imperialistus. Yra rimtų duomenų, kad pvz. Persijos nacionalistai iš Maskvos paskutiniu metu gaudavo didesnes subsidijas negu komunistinė Tudeh partija. Tuo būdu, sovietų pasitraukimas iš karo metu užimtos Persijos Arzebeidžano provincijos buvo toli nutačius šachmatų ėjimas. Juo sovietai sakė persams: mes iš jūsų nieko nenorime, nusikratykite svetimą šalių išnaudotojais, mums jūsų nafta yra nepasiekiama ir nereikalinga.

Sovietai išleidžia dideles sumas pvz. Egipto laikračių pirkimui. O tie didele interviu su Višinskiu, kuriame sakoma: Sovietų tautos myli taiką, ir sovietų politikos pagrindas yra kitų tautų suverenumo gerbimas. Kodėl jį neįteiktinai savo tautiečių, politikų ir atstovų, kad Sovietų Sąjunga nei Egiptui nei kitų valstybių pulsi nenori.

Prezidentas Trumanas tuose laikraščiuose vaizduojamas karo kurstytoju ir nusikaltėliu, padariusiu "atominį nusikaltimą Azijoje". Eisenhoweris yra

Kovai už žmonių Laisvę narys. "Soc. Vestnik" redakcija pridėjo prie švarco straipsnio tokią pastabą:

"Viršuje išdėstyta koncepcija savo pagrindais yra tokia pat, kaip koncepcija, kurią išreiškė rezoliucija tautiniu klausimu, paruošta specialios Sąjungos Kovai už žmonių Laisvę komisijos ir vienbalsiai patvirtinta Sąjungos Tarybos."

Į tą Sąjungą įeina Rusijos socialdemokratų, socialistų revoliucionierių, liaudininkų (tarp jų ir A. Kerenskis) ir artimų jiems grupių vadai.

Jie vienbalsiai ir besąlygiai pritaria Lietuvai, Latvijos ir Estijos nepriklausomybei.

(Palyginkite jų nusistatymą su lietuviškų Maskvos patriotų — Pruseikos, Bimbos, Mizaros, Andriolio ir kitų panašių tipų. Jie nori būti maskoliškesni už pačius rusus.)

vadinamas "fašizmo atnaujin-tu Europoje."

Tos taktikos laikomasi ir kituose kraštuose. Čia yra "atoslūgio" taktika, kurios metu komunistai ieško nacionalistų talkos. Kartu garsiai reikiama apie taiką, renkami parašai atominės bombos pasmerkimui ir pan.

Aplamai imant, sovietai yra įsitikinę, kad Persija ir kiti Artimųjų Rytų kraštai į jų priejuostę nukris kaip prinokę obuolys, tačiau tam reikalinga dar reikia suskurstyti tų kraštų gyventojus prieš Vakarus, kaip jų skurdo kaltininkus. Kaip tie bus pašalinti ir masės išjudintos iš letarginio miego, jos pastebės, kad ir vakariečius — imperialistus pašalinus, jų būklė ne tik nepagerėjo, bet dar pablogėjo. Tada bus lengva įsigalėti iki šiol rezerve laikomai komunistų partijai. Nacionaliniai tų kraštų sluogsiniai tuos sovietų kėlus permato, bet jie tikisi sovietinės grėsmės pagal-bai Vakarus išpriešintauti ir iš jų gauti nuolatinę duoklę, girdi, priešingai atveju mes patek-sime į sovietų nagus, kas jums tikrai patiktų negali. Tos takti-kos laikosi persų nacionalistai. Jos laikosi ir kitų arabų kraštų nacionalistai.

Vokietijos atžvilgiu sovietai iki 1947-48 m. laikėsi "potvynio" taktikos. Iki tų metų so-vietai spekuliuavo visame pa-saulyje viešpataujantčia vokie-čių neapykanta. Atiduodami vokiečių teritorijas savo sateli-tams jie stengėsi mušti į tų kra-štų tautinius jausmus. Vokie-čių išvairymą iš Rytprūsių, Po-meranijos, Čekoslovakijos ir kt. sveikino ne tik komunistai, bet ir tų kraštų nacionaliniai elementai. Net Lenkijos, Čeko-slovakijos ir kt. kraštų egzili-ninai politikai nenori girdėti apie vokiečių grąžinimą į tas žemes, kuriose jie šimtmečius išgyveno.

Kai prieš porą metų sovietų tikslai pradėjo aiškėti ir buvo supasta, kad prieš sovietų ag-resiją būtų lengviau gintis su vokiečių talka negu be jos, so-vietai suprato, kad potvynio laikas Vokietijoje jau praėjo. Jų propaganda iškasė Stalino posakį, kad "Hitleriai ateina ir nueina, o vokiečių tauta pasi-lieka" ir pradėjo kalbėti apie reikalingą Vokietiją suvienyti ir neutralizuoti galimam Vakarų-Rytų konfliktui. Visi, kurie tai idėjai pritaria, gali naudotis duosnia sovietų parama. Ta proga verta truputį grįžti prie sovietų-vokiečių santykių isto-rijos.

NAUJIENAS skaityto visų grovii ir įsitikinimų darbininkai, bi-znierių, profesionalai, dvasininkai ir mokslininkai, nes tikslai šis dienraštis skelbia teisingiausias ir tiksliausias žinias.

VOKIETĖS MOTERYS APIE LIETUVOS

PARTIZANUS

Trys vokiečių moters šių metų pradžioje atbėgo į Vakarų Vokietiją. Jos gyvenusios Karaliaučiuje ir tris metus Lietuvoje. Joms teko daug girdėti apie Lietuvos partizanus, o vienai jų net juos matyti.

Ką jos pergyveno, matė ir girdėjo — savo išpuodžiais pasidalino su Ham-burge (V. Vokietijoje) einančio ten dienraščio "Zeit" bendradarbiu. Jų tas pasikalbėjimas išspausdintas taip pat Austrijoje einančiam dienrašty "Salz-burger Nachrichten" Nr. 146.

Čia to pasikalbėjimo mums įdomes-nes vietos laisvai atpasakojame.

1947 metais tos moters dar gyvenu-sios Karaliaučiuje. Čia siautėjo badas, sauvailavo raudonosios armijos kariai. Buvo privažiavusių daug rusų ir jų žmonių, bet mažai liko vokiečių. Jie mirė dėl bado, ligų ir rusų buvo su-iminėjami. Karaliaučiaus miestas, ku-riame prieš karą nebuvo nei vieno ru-sų, jau buvo virtęs rusiškų miestu. Iš visų jų kampų dvokė rusų machorka.

Tos trys vokiečių moters, norėda-mos apsiginti nuo bado mirties, slap-tai pasuko į Lietuvą. Viena jų apsi-gyveno Kaune Žaliame kalne malkų sandėlyje. Jai lietuviai visai padėjo. Nors pačiam Kaune lietuviai jautė-si nesaugiai, — buvo suminėjami, ve-zami į Sibirą ir mažą ką turėjo val-gyti, — bet toji vokiečių ji buvo vi-sai saugojama ir remiama. Vėliau jai pavyko įsitaisyti gyventi pas vieną ru-sų šeimą, kuri parūpino jai darbą dirbtuvėje. Ji čia per mėnesį užsi-dirbdavo 300 rublių. Duonos mažas kepalukas rinkoje kaštavo 10 rublių. Tai buvo toks gyvenimas!

Ji pasakoja, kad Lietuvos žmonės vertėsi kaip įmanydami, visa išsipa-duodami, slapta kovoję su okupan-tais. Sakė, jai, partizanai vieną kartą atėjo prie miesto. Buvo įsakta mi-licijai rusų pulki, bet šie puolimo iš-vengė, nes, anot jos, tur būt, milici-ja buvo pabėgusi, nes milicijos bū-s-tinijė buvęs partizanų štabas.

Kitos dvi vokiečių dirbusios kaime ūkyje. Jos taip pat girdėjusios apie Lietuvos partizanus. Girdi, jie gyvena miškuose. Juos visi šelpia. Partizanai bereikalingai žmonių neužpildinėja, tik kovoją su okupacijos įkryriais pa-reigūnais.

Kas partizanus remia, tuos okupan-tai labai skaudžiai baudžia. Viena tų vokiečių moterų pasakoja, kad kartą pas ūkininką atėjo partizanai ir papra-šė jiems kelioms valandoms paskolin-ti arklis. Jis davęs. Kai apie tai su-žinojo okupantai, tai jie tą ūkininką nuteisė dvidešimtis penkis metus kalė-jimui.

Partizanai skaudžiai baudžia viso-kius išdavikus, okupantų pataikūnus ir kitus pardsidavėlius. Girdi, vienoje apylinkėje buvęs įkirus kaimo seni-nas. Jis skundęs žmones bolševikams ir kitių jiems padėdavęs. Partizanai atėjo pas jį, numovė jo kelnes, kūno nuogas dalis tarka partarkave, paskui į kelnes pripylė druskos ir įsakė jam jās apsimauti. Čia ta pasakojus vokie-čės korespondento atsiprašė, kad ji tu-rėjo kalbėti, jos supratimu, apie to-kius nemandagius dalykus.

Kai buvo jų paklausta, ar daug Lie-tuvoje yra partizanų, tai viena jų at-sakė:

— Kas juos skaitė? Bet yra daug, labai daug, bet niekas jų skaičiaus ne-žino. Lietuviai tolydžiai vėžami į Sibi-rą. Kas nujuanta, kad gali būti išvėz-tas, tie visi eina į miškus pas partiza-nus. Kaune daug moterų turi savo su-nus partizanais. Jos juos aplanko.

Vokiečių pasakoja, kad jos galėju-sios gyventi Lietuvoje tik vietos gy-ventojų padedamos. Nors visi ir jie sunkiai gyvena, bet jas užjaute, jų sunkią padėti suprātę.

Kadangi Lietuvoje buvo daug atbė-gusių vokiečių nuo bado iš Prūsų že-mės (tokie buvę per kelis tūkstančius, vien Kaune jų gyvenę pusantro tūks-tancio), tai visų vokiečių buvo sudary-ta registracija. Buvo leista išvykti į Vokietiją tiems, kas iš ten buvo kilę.

Toms trims vokiečėms taip pat pasi-sekė pasprukti ir pasiekti V. Vokiet-iją. Kai jos važiuosios per Prūsų že-mę, kurią dabar tvarko rusai, tai ma-čiusios dirvonaujančius didžiulius že-mės plotus. Tos dykumos buvo apžė-lusios aukšta žole, karklais. Daug buvo matyti sudegusių sodybų, likusių įvai-rių ginklų ir retai kur jau dirbamios žemės. Tai buvęs laikas vaizdas. To-se srityse, kurios lenkų valdomos, rū-penstingiau dirbama. Laukai buvę įsė-ti, matyti, dirbami.

Kai vokiečės baigė su koresponden-tu pasikalbėjimą, tai viena jų pasi-rausė savo rankinuke ir iš jo išėmė popiergalį. Ten buvo parašyta:

— Lai gyvuoja didysis vokiečių tau-tos draugas Jozefas Stalinas! Mes svei-kiname raudonosios armijos karius!

Tokius raščiukus anapus geležinės sienos daug kas iš gyventojų nešioja. Jie lyg būtų talismanais apsaugoti nuo kiekviename žingsnyje grėsiančio suėmimo. Kartais tokie raščiukai kai kam padeda.

Korespondentas su juo kalbėjusiu moterų pavardžių neskelbia. Visai su-pratama kodėl. Pagal jų paskelbtas pavardes, bolševikų slaptos tarnybos agentai susirastų, kur tų vokiečių Lie-

tuvoje gyventa ir, aišku, visi, kur jos gyveno, ką vokiečėms padėjo, būtų su-imti.

Bendrai svetimų spaudoje panašūs pasikalbėjimai daug mums ir visiems kitiems pasako. Jie sako, kad nenuils-tamai, užsispyrusiai kovoja su žiau-riausia okupacija.

Ir dar kas. Visi, kam pavyko iš nu-dienės Lietuvos pasprukti, visi kaip susitarę tvirtina, kad buvę jie visoke-riopai Lietuvos žmonių remiami, nuo įvairių pavojų išpėjami. Ir visi jie tvirtina, kad Lietuvos žmonės, kovo-dami su okupantais, vilities nepraran-da.

Kilni kovinga laisvės ištroškusių Lietuvos žmonių dvasia. — P. B.

"Tiesa" bevartant

Lietuvoje leidžiamas komunistų par-tijos dienraštis "Tiesa", yra vieninte-lis šaltinis, iš kurio prasiskverbia vienos ar kitos žinutės iš nūdienės pa-vertgotos Lietuvos.

Tiesa, iš to dienraščio talpos vidur-kui imant 3 tūkstančių eilučių Lie-tuvos gyvenimui jų skirta mažiau kaip vienas trečdalis, o visa kita — žinios ir straipsniai iš "placiosios tėvynės".

Bet jei tas iš Lietuvos gyvenimo "Tiesoje" tilpusias žinutes imtume už gryną pinigą ir jas vertintume pagal jų turinį, tai Lietuvos gyvenimą re-gėtume kaip gerokai sudūžusiam vei-drody. Teisingesnių žinių reikia iš-mokti ieškoti tarp to dienraščio eilu-čių ir sekti kas seniau buvo rašyta ir apie ką staiga nustojama kalbėti. O taip pat stebėti pavardes. Tik tada ga-lima bent kiek arčiau susivokti Lie-tuvos gyvenimo tikrovėje, ir tai dar tuo-met verta ir visa žvelgti abejingai, Tu-rėkime galvoje, kad tame laikraštyje sunkte persisunkusi propaganda, ji nustelbia viską.

Štai Lietuvoje, šių metų pradžioje, trankėsi kažkokia traktorių "garseny-bė", kazokas iš Kubanės Ivanas Bu-niejavas. Jam "Tiesa" dosniai atvėrė savo skiltis ir jis be kiti apie jį ten daug prirašė. Mat, jis lankė traktorių stotis, jas tikrindamas ir instruktuo-damas.

O išvažuodamas "Tiesoje" pasisakė, kad, girdi, žemės ūkio reikalams skir-toje spaudoje blogai propaganda pa-statyta, nes atvaizduose rodomi arkliai (tai yra tai, kuo iki šiol žemė dirba-ma), o ne traktoriai, kombainai ir kita.

Pasiskakta visai atvirai — spaudoje dėtina ne kas turima, o apie ką sva-jojama.

Joks bolševikiškos propagandos priešas taip vargu būtų pasakęs, nes tokios mintys sveikoję galvoje sun-kiškai telpa.

Iš "Tiesos" skiltių jau dingio visa eilė lietuvių autorių, seniau ten rašiusių. Dar R. Šarmaitis yra užsilikęs, bet jis tik lietuvių kalba rašo, bet rašo rusų dvasia. Jis kartu su Staliniu tvirtina, kad "žymiausioji nacija visų nacijų, įeinančių į Tarybų Sąjungą, yra rusų tauta" ("T." Nr. 121).

Tai vienas iš "T." bendradarbių, ku-ris visa galva paskendęs rusifikato-riaus darbe. O štai kiti "T." bendra-darbiai. Samarin, Pavolov, Feodorovič ir panašūs. O jei kas dar rašo iš Lie-tuvos gyventojų, tai tie rašo trumpes-tes žinutes iš kaimo gyvenimo, ar ką nors kito panašaus. Bet ir tokių žinu-čių "T." labai šykštu. Nenuostabu: kai bendrai nėra gyvenimo, tai iš ko tas žinutes iškepsi?

"T." jau nelinksinuojamas tokios lietuvių komunistinio darbo veiklę pavardės, kaip Grigarausko, buvusio prekybos komisaro, o vėliau komunisti-niųjų profsąjungų veikėjo. Dingo iš spaudos skiltių garsiosios Mikasės Meškauskienės pavardė. Nekalbama apie Žigždą, Venclovą. Retai kada pasirodo pavardė Jono Simkaus ir dau-gelio kitų. Jos išstumiama visokių Ivanų, daug Lietuvą plūstę užplūdi-ju.

O tai sako ir tvirtina, kad Lietuvoje tvirtinai įsigali atėjūnai, o vietos gy-ventojai ar savo apsisprendimu, ar svetimi konkuruojami, traukiasi į še-šėlį. Vieni bėga ten siaubo ir gyveni-mo tikrovės genami, o kiti svetimų ten spirte nusipruti atsiranda.

Lietuvos kaimas buvo turtingas sa-vo veikėjais. Kiti jų atsidėję dirbo kooperatiniame gyvenime, o kai kas rūpinosi žemės ūkio kėlimu. Dar prieš metus kitus tų buvusių kaimo veikė-jų pavardės laikuriu dabartinės Lie-tuvos periodinėje spaudoje pasirody-davo, o dabar jos visai dingio. Rodos, naujai atsiradusios spaudoje pavardės jau daugumoje ne lietuviškos.

Žodžiu, bevartant "T." susidaro toks įspūdis, kad Lietuvos gyventojas tam-pa jo kampininku, o į to gyvenimo šeiminkus braunasi svetimas, atvy-kęs iš "placiosios tėvynės". — A.

Suėmė 408 nelegaliai atvykusius

Pereitą savaitę Chicagoje ir jos apylinkėse buvo suėmę 408 asmenys, kurie į šią šalį nelegaliai įsigavo. Daugiausia su-imta meksikiečių. Jie lėtuvais tuoj buvo išgabenti į Meksiką.

DIENŲ SŪKURIUOSE

Mūsų spaudoje mirga žinių žinelių apie naujai įgytus "karus", "hauzus" ir kita, bet kad mes diena iš dienos vis daugiau skėstame kasdieninėse smulkmenose — nei šiuokšt! Ir, atrodo, tas mūsų nerangumas visai drąsiai įsipilietina mūsų, o jausmai baigia atbukti besivaikant tą žaliakuprį dolerį.

Každada p. A. Baronas driso atvirai pažiūrėti į gyvenimą tokį koks jis yra, tai susilaukė tokios "perkūnijos", kad ir gerasis Dievulis, net liepos pabaigoje, retai teledžia taip žiauriai žemės vabalą žmogelį begazdinti...

Na, bet štai keli mūsų "gyvenimo kasdieninio" reiškinių. Ką jie už save kalba, — tik, suprasite patys.

Nepadengtas čekis

— Reikėjo skubiai sudaryti atvykimui į Kanadą dokumentus mano seseriai, — pasakojo kaimynas. — Manau, kur aš čia taip greit ką padarysiu. Rašau advokatai. Ir dar savam žmogui. Pažada viską sutvarkyti, darbo ir buto garantijas sudaryti tik už penkdešimkę. Tuš čia jos — tos penkdešimkės! Galvoju sau. Kad tik greičiau sesuo su vyru atvažiuotų! Greit siunčiu 25 dolerius avanso ir visus reikalingus dokumentus, gi buto ir darbo garantijas advokatas pridės. Juk jis ne iš kelmo spirts. Ne be reikalo jo straipsniai laikraštyje būna net su jo paveikslu, o jo skelbimai — didžiausi kiekviename laikraštyje. Taigi esu ramus.

— Ugi va. Po poros savaitių — laiškas. Jis rašo, kad girdi, būsiu sunku seserį su vyru iškviešti. Komplikuoja. Reikėsia daug pastangų padėti. Na, o priede pridėjęs lapelį, po kuriu liepia surasti kokio nors namo savininko parašą. Ir dar nieko nesako, kad tai butui garantija! Žinoma, kad nesitrukdytu laikas, randu vieną sveitintą, kuris mielai pasirašo. Bet čia jau mano galvei pasidarė neaišku. Manau, jei jau buto garantijos iš čia, tai kaip tas advokatas gali padaryti darbo garantijas iš kitos vietos, kuri yra tūkstantis mylių nuo čia? Taip aš jo laiške ir paklausiu. Prašiau, kad greit atsakytų.

— Bėgu bėgu kasdien į paštą, o laiško kaip nėra, taip nėra! Po mėnesio vėl švelniai prašau, kad ką nors man apie tą visą reikalą parašytų. Ir vėl pusantros mėnesio nei šnipt. Na, sakau, gal man praneš iškart gerą žinią, kad jau atvažiuoja. Ale kur tau! Vėl turėjau rašyti. Jau buvau supykęs. Sakau, jei dar nieko nepadarei su tais dokumentais, tai tu man juos grąžink, o jei kūr išsiuntė — tai parašyk.

— Nagi, kad atidundėjo po poros savaitių oro paštu laiškas! Ir dar toks storas! Na, sakau, tai jau dabar mano sesuo tikrai kaip čia! Jau tikrai viskas tvarkoj. Nugį atplėšęs žiu-

riu, kad ir čekis dvidešimt penkiems doleriams įdėtas. Čia jau vėl neaišku pasidarė. Gi žiūriu, kad mano visi dokumentai sugrižo atgal, nes iki šiol niekaip negalėjo iš advokato stalčiaus kiltur išlysti. Sako, gražinu viską ir man skirtą atlyginimą. Rūpinkis savo seserimi, nes daug kainuos kantrybės ir apskurimo, kol tu ją išsikviesi.

— Parašiau į imigracinę raštinę. Pareikalavo darbo garantijų. Kur eisiu, jei pats vienas čia esu? Einu galvą panarinęs pas vieną skotą. O tas paskaitė laišką ir, nė neklausęs ko man reikia, liepia ateiti rytoj atsiminti darbo garantiją. Padėkojau žmogui. Sakau, kad ir skotas, bet žmogus! Suprato!

— Taigi, nė pora savaitių netruko, o jau viskas tvarkoj. Ir nei cento nekainavo. O va, to balvono advokato čekis. Jis nepadengtas! Bankas man net rašė dėl jo parašė, — baigė pasakojimą lėto būdo, bet geros širdies buvęs suvalkietis.

Grubus neįautrumas

Amerikos lietuvis, kuris pats sudarė virš penkiosdešimčiai savųjų tautiečių galimybes pakliūti į JAV; kuris išsiuntė šimtus pakečių į badmirių stovyklas Vokietijoje; kuris aukojo ne tik savo paskutinį centą, bet ir poilsio minutę begelbėdamas jam nepažįstamus, bet savus tautiečius, prispirtas reikalo, kreipiasi į vieną buvusį dypuką su prašymu:

— Brolau, reikalas rimtas ir skubus. Mano brolis emigravo į Angliją. Vėliau grįžo į Vokietiją, nes manė, kad iš ten greičiau galės pasiekti mane. Deja, IRO jį paskaitė jau "įkurdintu" ir jam jau negalioja DP įstatymas. Taigi, praktiškai jam yra neįmanoma pasiekti Ameriką. Tad būk geras, sudaryk, kitaip tarant — tik pasirašyk, buto ir darbo garantijas jam, jo žmonai ir dviem mažamečiams vaikams. Jie visi yra

sveiki ir tau jokių rūpesčių nesudarys. Svarbu atlikti tik formalumą. Kelionę ir visas bet kokias susidariusias išlaidas aš pats padengsiu. Taigi, tau lieka tik formalumas. Kad greičiau būtų, įdėdu ir sau adresuotą voką, kad galėtum patogiau duoti labai greitą atsakymą. Jei jau dėl kokių priežasčių negalėtum garantijų pasirašyti — skubiai pranešk bent vienu žodeliu "ne", kad aš žinočiau, ką toliau bedaryti. Bet aš pasitikiu tavo nuoširdumu ir gera širdimi.

Šiandien jau pusė metų yra prabėgusi nuo to laiko, kai amerikietis rašė laišką, bet atsakymo jokio nesulaukė. Sunakšiuo, kad galėtum patvirtinti laiką atsakymui ar garantijų pasirašymui, nes vienas jau nuosavas ūkis, o kitas nuomotas — taip pat reikalauja laiko. O, be to, juk reikia ir pasiruošti ugningom patriotinėm kalbom, kurias jis taip mėgsta, kaip ir jo brolis, buvęs Lietuvos pulkininkas, įvairiomis progomis sakyti...

Staigmena

Jau tokie dypukiški šios žemės keliai: vyrukas atsidūrė Kanadoje, o jo mylimoji mergužėlė — JAV. Mergaitė rašo laišką po laiško, laukia savo bernuželio, o jis:

— Aš jai atsakymo neduosiu. Esu gimęs JAV. Atgausiu pilietybę ir tiesiai pas ją nuvažiuosiu. Tai bus jai staigmena!

Metai netruko prabėgti. Vyras tikrai su didelėmis viltimis išvažiavo pas savo mergužėlę. Drebančia iš džiaugsmo širdimi beldžiasi į duris.

— Ar čia gyvena Marytė N.?

— Klausia.

— Taip. O ką tamsta norėjote? Matote, jos šiuo metu nėra namuose. Jei kas svarbus — sakykite man, nes aš jos vyras...

— Benius K. Vasaris

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepia į skelbimus.

Daktaras tarnaus paprastu kariu

Dr. Robert Beconovich iš Hammond, Ind., atsisakė nuo siūlomos daktaro vietos armijoje. Jis pareiškė, kad jis nenorės armijoje dalinti pilies, kaip paprastai daktarams taitai tenka daryti.

Pagal išleistą patvarkymą Dr. Beconovich turėjo stoti į armiją kaip gydytojas. Jis susyk būtų gavęs pirmojo leitenanto arba kapitono laipsnį. Jo alga per mėnesį būtų buvusi nuo 400 iki 500 dolerių. Tačiau jis nusitarė būti paprastu kariu. Jo alga bus \$75 per mėnesį.

Kai reporteriai bandė patirti, kodėl jis padarė tokį pasirinkimą, tai Dr. Beconovich atsakė, jog tai jo privatus reikalas.

Dr. Beconovich yra 27 metų amžiaus. Mokėsi jis keliuose universitetuose. Mediciną baigė Indiana universitete; pradėjo praktikuoti prieš dvejetą metų.

Šeši mėnesiai kalėjimo už moters suvažinėjimą

Teisėjas Bernard M. Decker nubaudė Stanley W. Robis iš Spring Grove šešiais mėnesiais kalėjimo už Della Duckwitz suvažinėjimą. Kai automobilis nutraukė moterį, Robis nesustojė, bet nuvažiojo savo keliais. Tačiau po poros valandų jis buvo areštuotas. Vėliau automobilio sužeista Duckwitz mirė.

SKOLINAMI PINIGAI

pirmiems morgičiams ant nuosavybių Chicagoje ir Vakarų Priemiesčiuose. \$1,000 iki \$20,000 už 4% i metus ir aukščiau.

Gaukite mūsų NEMOKAMĄ apskaičiavimą

2411 S. 52nd Avenue Cicero 50, Illinois

JOHN O. SYKORA REALTOR

Blshop 2-1613 arba Townhall 3-2453

37 metai real estate biznyje. Gyvos energijos organizacija.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE., CHICAGO 22, ILLINOIS.

46 METAI SAUGAUS TAUPYMO

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.C.

Huge Extra Space at No Extra Cost!

PHILCO

Bonus Value Refrigerator

11 CU. FT. in the floor space of an "8" or "9"

Enjoy a New Philco for as little as

\$209.59

65 WEEKS TO PAY!

Phone BA 1-6606 for our Terrific Trade-In Offer!

Look! 2 DOORS PLUS AUTOMATIC DEFROST

Only "2-door" with automatic defrost—even defrosts freezer. Now yours at a sensational saving!

First time in any refrigerator PHILCO 1018

Yes...

Extra Room for 70lbs. More Food!

Why settle for less capacity? Here's 2 cu. ft. extra space in a deluxe Philco, packed with Advanced Design features... yours at the price you see today for other smaller refrigerators!

49 lb. Zero Zone Freezer

Holds big supply of frozen foods. True zero zone temperatures for sharp freezing and safe, long time storage... up to a year!

Deluxe Features from Top to Bottom

- Quick Chiller with Meat Compartment
- Fully Adjustable Shelves
- Deep Double Crispers, Easy-Out Ice Trays, Dependable Philco Super Power System
- FIVE YEAR WARRANTY

KITATAUČIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.

(2-ras aukštai)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsilepia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sėdėti ir dirbti, akys bijo aštrios šviesos, neižiūrėte skaityti, užteikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštasis
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalba lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik sustarus.
Sėštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lėnų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, Trečiadienį ir sėštadienį tik sustarus

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOŠ LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeklėte LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį, taigai, nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulos nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ
Laukrodžiai Pataisomi Specialiste
John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvas Išimokėjimas
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Isteigta 1915 metais

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Sėštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. Hemlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaroma

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...
Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$28,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00

RUGIAPIŪTĖ AUKŠTAITIJOJ

(Iš Salako, Zarasų aps. apylinkių)

Čia Tamstoms duosiu rugiapiūtės aprašymą iš Salako apylinkių, Zarasų aps. Artinantis šv. Onai, Aukštaitijoje pradeda plauti rugius, ruošdamiesi šv. Onos dienei užvalgyti šviežios duonos.

Rugių praplovimas

Rugiai pabalavo kalneliuose ir jau pradeda aukštaičiai ūkininkai lankytis rugių lauke ir ruošti rugiapiūtę. Jei pramato, kad sekančią savaitę reikės plauti rugius, tai pradeda rugių praplovimą šeštadienį. Išdėdama aukštaitis praplaui rugių šeštadienį, persižegnoja pats ir peržegnoja rugių lauką, kad visokie užbūrimai jo ir rugių nepaliestų.

Per praplovimą nuplauna kelis arba kokių puskių pėdų. Tada tą dirbą plovėjas, a. parsineša rugiapiūtę ir keletą rugių varpų ir užkiša kieme už kryžiaus vainiko arba pirkioje už šventojo paveikslą. Tai jau yra praplovimo ženklas.

Rugiapūtė

Pirmiausia pradeda plauti rugius kalneliuose, nes ten rugiai baltesni.

Turtingesnieji ūkininkai, nors ir turi kalnelių viršūnėse daug pabalavusių rugių, bet nepradeda plauti pirmieji. Nors duonos ir neturi, bet bijo, kad kaimynai ant jų nepasakytų, kad pristigo duonos...

Neturtingieji — bet tik pabalavo rugiai ir dar rugių praplovimas ir pradeda rugiapiūtę. Neturtingieji praplovė rugių, varpas su peiliu nukapojo, namie pečių išdžiovino, prikaltė (kamaroj) sumalė ir kepasi duoną...

Jei rugiai visur pabalė, kaip sako salakonai "rugiai vienu sykiu visur prisipėjo, nors visus palink su saują ir imk", pradeda rugius plauti, bet iš kur.

Padarę šeštadienį praplovimą, pirmadienį pradeda didžiąją rugiapiūtę... Kiekviena šeima skuba, kad tik anksčiau, kad tik greičiau nuplaui rugius. Seniau rugius plaudavo su plautuvais. Plaudavo moterys, o vyrai rėdavo pėdus. Rugiapiūtę moterys beilsėdamos uždainuodavo:

Užtekėjo,
Tuo raudona saulė,
per tuos aukštus kalnus,
užtekėjo.

Atažoja
Jaunas jaunikaitis
Mudras bajoraitis,
atažoja.

Atažoja,
Aukso žiedėli,
rūtų vainikėli,
Atažoja.

Man nereikia,
Aukso žiedėli,
Rūtų vainikėli,
Man nereikia.

Aš tik noriu,
Pas motulę būti,
Motulės klausyti,
Aš tik noriu.

pad. E. Bikelienė,
Plavėjų km. Salakas.
Pabaigę plauti savo rugius, moterys bėga, eina pas gimines ar kaimynus "prišokti" (padėti).

Rugių baras

Rugius plaudama plovėja varo barą. Kiek plovėja užima plaudama su plautuvu ruožą, tas ruožas vadinasi baras. Viena plovėja varo siaurą barą, o šešios plovėjos varo platų barą.

Jei beplaudamos plovėjos rėdavo rugiuose surašiotų rugių (plaukiojimo metu) dabar jau pajudavusių ir sulūžusių, to vietoj nepilna rugių ir palieka... Sako, kad tie rugiai raganų "užušnabždėti" (užkerėti).

Moterys užplaudavo rugius labai skubiai, net užplaudamos vieną kitą ant kulnų. Bet vyrai — raišiodavo rugių pėdus labai iš lėto: kol jie sudėdavo rugių pėdapus, dvi į vieną kūlį, kol susukdavo kūralais (kūlarais), kol suvynėdavo delnų pėdus — tęsdavosi gana ilgai.

Moterys plaudamos rugius, tas puokštes kiek nuplauna su plautuvu dėdavo į pėdapus ir palikdavo kulių riešėjui.

Kuoriavietė, plovimas ir valgymas
Kur sustato rugių kuorius (gūbas), tas plotas vadinasi kuoriavietė.

Su dalgiais nemėgindavo plauti rugių, kad neišbarstytų rugių. Rugius pradėdavo plauti rytu, rasai nukritus. Kai rugiai esti persėję, tai pradėdavo juos plauti rytu dar su rasa. Plovėjos ir riešėjai pa valgydavo namie. Į lauką nusiėdavo giros ir juodos ruginės duonos. Pietų eidavo valgyti namo. Kada karšta ir nėra vėjo, — visi suprakaitėję, atvėsti ir išsėti davė po kuorių (gūba). Į lauką nuėdavo tik perkast — pavaka-

rius. O vakariene valgydavo namie. Rugiapiūtė truko davo apie savaitę laiko. Kiekvienas skubindavo nuplauti rugius savo rėžiuose, bijodami, kad kaimynai neišstų gyvulių į savo nuplautą rugiavietę.

Rugių kuoriai (gūbos)

Rugių kulių sustatydavo į kuorius (gūbas). Vieną rugių kulių pa ima, jo varpas nulažia žemyn ir laiko vienas, o kitas aplink sustato aštuonius kulių ir viršuje uždėda dešimtą kulių, vadinamą kepurę. Tą kepurę darydavo iš rugių kulių, nulaždami žemyn rugių varpas ir vėliau uždėdami ant sustatytų kulių, paskleisdami varpas į šonus. Kepurės užlenkimas turėdavo būti į namų pusę. Tokie kuoriai (gūbos) buvo laikomi rusiškais.

Lietuviški kuoriai — paima ir uždėda rugių pėdą stacia, tik paskleisdami varpas, kaip kepurę. Lietuviški kuoriai, kaip kambliai (rastai) stovi. Sustatę tuos su "rusiškam" kepurėm kuorius, užlažtus į namų pusę, paskutinį kuorių pastato lietuvišką ir sako: "Tegul visi maskolai laiko nulenkę galvas prieš vieną lietuvį!"

Rugių nuobaigos

Iš paskutinės saujos nuplautų rugių, pina sprindžio didumo vainiką. Į vainiką įmaišydavo rugiapiūtę ir šunramunius. Tą vainiką parnešdavo namo ir pakabinavo gričioje (pirkioje) ant sienos. Tas vainikas būdavo įduodamas gascadoriui. Jį nupindavo gascadinė. Tai ir būdavo rugių nuobaigų ženklas.

Gascadorius plovėjomis ir riešėjams tuojau papildavo ant stalo kelias virtines baronų, pastatydavo puslonį, gascadinė — sūrio prie to ir užvesdavo rugių nuobaigas...

Tai taip ir baigdavosi rugiapiūtė Salako apylinkėse, Zarasų aps. Viskas užrašyta iš pasakojimų Prano Jodkos, Biržūnų km., Salako vls., Zarasų aps.

Žinios iš pavergtos Lietuvos

Šios žinios buvo paskelbtos komunistų leidiniuose laikraščiuose "IKI ŠIOL LAUKIA SAVO METRIKŲ"

Tam, kad gauti pasą, reikia gauti gimimo metrikas. Piliētis N. rugsėjo 1950 m. nuėjo į Vilniaus Zags gauti metrikų ištraukos. Čia jam paaiškino kaip reikia gauti ir liepė už mėnesio ateiti atsimeiti. Po mėnesio jam liepta vėl už mėnesio ateiti. Po to dar už mėnesio. Kovo 1951 m. piliētis nuėjo su skundu pas Zags vedėją Zvelevą. Ji pasinėdė ir archyva pas tarnautoją Maimo. Toji liepė ryt ateiti. Po to keliis sykius vis kartojto ryt. Galų gale sako, ateikit pirmadienį. Kai atėjo pirmadienį, buvo atsakyta, kad dar kur tai reikia pasiūti užklausa. Taip piliētis iki šiol ir laukia savo metrikų.

Raseinių mieste pereitais metais pradėtą Sovietų namų statybą. Prie statybos nėra jokios priežiūros ir viskas stovi vietoje. Plytų atvežimas ir išmetamas, ½ jų sudaužomas ir pan.

LIETUVOS TRAULERIO LAIVYNO PADĖTIS

LTSR KPB CK ir ministerių tarbos svarstė apvertktiną Lietuvos traulierio laivyno padėtį. Daug laivų yra nenaudojami, nes neatremontuoti. Klaipėdos laivų remonto fabriko dir. Komarov blogai žiūri remonto darbų. Nesutvarkytas žuvų pakrovimas ir iškrovimas. Laivai su žuvimis neiškrauti prastovi paromis. Traulierių valdybos viršininkas Teličev ir t. v. si nareaguoją. Žuvies pramonės ministeris Mickėvičius ir jo pavaduotojai (laivynui) Korenev, Gediminas irgi nesirūpina. Klaipėdos konservų fabrikas ir Vilniaus "Baltika" prastovi be darbo. Ministerio pavaduotojas Gediminas nesirūpina fabrikams žaliavos pristatymu. Visa tai apsvačius ministeris įsakytą padidinti žuvies pagavimą, o geležinkelio valdybos viršininkui Kozuchovskui įjungti Klaipėdos uoste vagonų šaldytuvus. Šis pavasarį numatyta išsiųsti žvejoti 700 kolchozinių. Laivų remonto fabrikui įsakytą paskubinti laivų remontą. Be to, numatyta sustiprinti politgramotą žvejų tarpe.

Remkite tuos biznierių, kurie garsinasi "Naujienose"

Remkite tuos biznierių, kurie garsinasi "Naujienose"

Žinios iš Anglijos

SUZIPTAS TIPAS, BESIDANGSTAS LIETUVIŲ TAUTYBĖ

Mums buvo nuostabu, kodėl Britai ėmėsi žygių pravesti apklausinėjamą svetimačių, apsi-gvenusių D. Britanijoje. Tačiau pasirodė gyvenime faktai tai pravestą apklausinėjamą pilnai pataisina, tik, deja, įvairūs neišskūtipai sugebėjo per tą "sijojamą" praeiti. Neseniai lietuvių buvo sučiuptas tipas Michail Hrudn, šiuo laiku gyvenąs 4, Richmond Rd., Bradford. Pastarasis kažkokiais sumetimais dažnai keisdavo savo gyvenvietes. Jis lietuvių kalbos nemoka, tačiau kalba gerai rusiškai, angliškai ir neblogai vokiškai. Lietuvoje jis nieko nežino, išskyrus Kalvariją ir Naująją Vilnią. Matyti, joje tėra buvęs tik pirmosios bolševikų okupacijos laiku. Pavardė jo taipgi yra pa-keista. Lietuviai šį atsitikimą pranešė Britų policijai, kuri išaiškins, kas taji įtartina tipą privertė dangstytis svetima pavardė ir lietuvių tautybė.

PASIRODĖ NAUJAS ŽURNALAS "KLAJUNAS"

Šiuo laiku Anglijoje pasirodė naujas žurnalas "Klajūnas". Pastarasis spausdinamas Coventryje, lietuvių spaustuviėje "Nida". Redaguoja žurnalistas Br. Daunoras. Žurnalas žada pasirodyti peridžiškai, kas antrą mėnesį. Prie de dedamas ir linksminis "Apukas", tačiau labai silpnutis savo turiniu. Žurnalas techniskine dalimi daro patenkinamą įspūdį, tačiau turinys dėl bendradarbių stokos yra labai neaktualus. Tačiau linkėtina "Klajūniui" tiek išvaizdos, tiek turinio atžvilgiu sustiprėti ir likti plačiausiai skaitomam šioje salos žemėje.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ ANGLIJOJE ATOSTOGAUJA

Lietuvos Pasiuntinybė Anglijoje yra labiau užverstą darbų nei kitos Lietuvos Pasiuntinybės, esančios įvairiuose kraštuose. Tautiečiams, pasinešus emigracijai į Kanadą ir kt. kraštus, visi užplūdo pasiuntinybę su Lietuvos užsienio pasų išsiėmimu, metrikų ir kt. pažymėjimų gavimu. Pasiuntinybė praneša, kad jos personalas (du asmenys) rugpičio mėn. atostogausia, tad suinteresuotieji asmenys įvairių dokumentų gavimu prašomi kreiptis dar liepos mėnesį, nes priešingai susitrukdys dokumentų išdavimas. Prašoma kreiptis: Lithuanian Legation, 17, Essex Villas, London, W. 8.

LIETUVIŲ SKAUTŲ STOVYKLA

Anglijos lietuviai skautai šių metų vasaros stovyklą rengia Darley Moor, Ashbourne, Derbyshire. Stovykla atidaro liepos 28 d. Paskutinis lauzas rengiamas rugpičio 4 d. ir stovykla uždaro rugpičio mėn. 5 d.

Šių metų skautų stovykla tikrai bus įspūdinga, nes kartu stovyklaus ir mokyklinio amžiaus lietuviai vaikai. Stovyklaujančius mūsų skautus aplankys ir tarptautinės skautų organizacijos komiteto atstovai. Stovyklavimas kiekvienam asmeniui atseis tik po 30 šilingų (doleriais 4.20). Linkima mūsų šauimiesiems skautams tikrai pakilioje nuotaikoje praleisti savo įspūdingiausią iškylą — vasaros stovyklą.

J. J.—tis.

Trumpai apie gamtą

KAIP AUGALAS PUMPUOJA VANDENĮ

Visi augalai kvėpuoja vandeni. Augalams drėgmė taip reikalinga, kaip kūniui kraujas. Labai sudėtingomis celėmis drėgmė iš šaknų plaukia kamieniu iki lapų. Per mikroskopą žiūrint galima aiškiai matyti ir ploniausius žolės celes, "tunelius" ir vamzdelius, kuriais augalas esti maitinamas drėgme ir aprūpinamas deguonių. Kol žemėje yra pakankamai vandens, tol veikia visas augalo mechanizmas, kurio celėmis plaukia drėgmė. Kai celės būna pilnos sulčių, tai jos spaudžia augalą iš vidaus, tokiu būdu augalas esti vešlus ir sveiktes. Kai žemė išdžiūsta, tai drėgmė sustoja plaukus augalo celėmis. Kas nors tada įvyksta visame jo organizme. Lapai vis dar tebesinaudoja kamieniu pasilikusia drėgme. Kai celės ištuštėja, tuomet jos traukia iš kamienas pradeda džiūti. Jeigu augalo šaknys ilgesnį laiką negauna drėgmės, tai augalas, ypač žolė visiškai nudžiūsta. Didelis medis, kurio šaknys ilgai gali būti be drėgmės. Jos gauna drėgmės iš žemės gilumų.

Kopose yra vyksvų, kurių šaknys esti 11 pėdų ilgio, nežiūrint didelės smėlio tempera-

tyros, puikiai tarpsta. Smėlys gilumoje netik drėgnas, bet ir vėsus.

GARSINTIS "NAUJENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

KROLL BROTHERS CO. 1858 W. Hastings.

tyros, puikiai tarpsta. Smėlys gilumoje netik drėgnas, bet ir vėsus.

GARSINTIS "NAUJENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų ReikiaHELP WANTED—MALE
Darbininkų ReikiaHELP WANTED—MALE
Darbininkų ReikiaHELP WANTED—MALE
Darbininkų ReikiaA RECENT DIRECTIVE FROM THE EXECUTIVE OFFICE OF THE
PRESIDENT, OFFICE OF DEFENSE MOBILIZATION
STATES IN PART;

"It is now evident that the supply of metal working tools which are basic to achieving our production goal is inadequate. Military (MDAP) basic industrial expansion and defense Supporting program will be further delayed unless this program is speeded up."

SEE VAN NORMAN TODAY FOR A JOB THAT CAN HELP
THIS PROGRAM AND BUILD FOR DEFENSE

IF YOU ARE INTERESTED IN A GOOD PLACE TO WORK, PAID HOLIDAYS, PAID VACATIONS, GROUP INSURANCE, OVERTIME WORK AND ARE EXPERIENCED ON ANY OF THE FOLLOWING MACHINES

• TURRET LATHE
• FELLOW GEAR SHAPER

• ENGINE LATHE
• MILLING MACHINE

• RADIAL DRILLS
• HORIZONTAL BORING MILL

APPLY PERSONNEL DEPT. BETWEEN 9 A. M. AND 12 NOON

VAN NORMAN CO.

3640 MAIN STREET

SPRINGFIELD, MASS.

REIKALINGAS

BUČERYS

Kreipkitės

NEW LIFE
DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

GENERAL
MAINTENANCE
MECHANIC

STEADY WORK
FOOD INDUSTRY
Willing to work nights
GOOD SALARY
Pleasant working conditions

APPLY
INTERSTATE BAKERIES
CORP.
40 E. Garfield Blvd.
KENWOOD 6-7700

MACHINISTS
Machine and Bench Work.
Good pay for good men.
Plenty of overtime.
SAVAGE ENGINEERING
4519 Harrison Street
Chicago, Ill.

ALL AROUND OFFICE HELP
We are looking for a versatile office worker to assist owner in modern office. Steady work. Good pay. Congenial working conditions. Write Box No. 3314, 1739 So. Halsted Street.

AUTO MECHANICS

General and hydamratic
Excellent working conditions
BARTELL PONTIAC
5118 W. CERMAK
BI 2-1656.

MECHANICS

Must have experience
on construction equipment

STEADY WORK

Excellent salary.
Pleasant working
conditions

See "RED"

1424 W. OHIO ST.

FIRST CLASS
TOOL AND DIE MAKER
Well paying job. Steady Work
WINZLER MFG. CO.
1712 W. Arcade Pl.
CANAL 6-7575.
Near Madison and Paulina.

HELP — MALE-FEMALE
Darbininkų. Darbininkų Reikia

CLERK — TYPIST
STENOGRAPHER
Dyktai apdraudos. Geras atlyginimas. Pradžioje. Apmokami šventadieniai ir atostogos. 5 dienų darbo savaitė. Puiki proga patyriamam asmeniui arba pradiniam.

KROLL BROTHERS CO.
1858 W. Hastings.

tyros, puikiai tarpsta. Smėlys gilumoje netik drėgnas, bet ir vėsus.

GARSINTIS "NAUJENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

GARSINTIS "NAUJENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų
WE HAVE IMMEDIATE
OPENING FOR
STENOGRAPHER
— TYPIST

Steady position.
Excellent opportunity for
reliable young lady.
Wonderful chance for
advancement.
5 day week — excellent salary.
Congenial surroundings.

FOR APPOINTMENT
PHONE
SEELEY 3-0466

Experienced
MANICURIST
for Private Club
Mr. W. Bangs
UNIVERSITY
CLUB
76 E. Monroe St.

Want a Steady Job?
GOOD FUTURE?

PLEASANT WORKING
CONDITIONS?
CONGENIAL
SURROUNDINGS?
THAN COME TO THE

RODDIS CO.
WE NEED
FILE CLERK

Also to do General
Office Work
5 Days — 40 Hours
MODERN OFFICE
PLEASANT WORKING
CONDITIONS

APPLY
3865 West 41st St.

STENOGRAPHER
SMALL OFFICE:
Filing, switchboard.
5 day week.

CANAL 6-7331.
J. DWORSKY.

EXPERIENCED — 26 — GIRL

MUST BE ATTRACTIVE
Hours 8 — 4 P. M.
EXCELLENT EARNINGS

2400 FULLERTON
Sam Kokonas.

PHONE SOLICITORS
Experienced preferred.
T V AND APPLIANCES
Salary and bonus.
MR. SUNNETT
36 N. Paulina Seeley 3-5061

GENERAL OFFICE WORK —
Permanent position. Pleasant
office, convenient to all trans-
portation. Five day week. Ex-
cellent opportunity, with old
established firm. Phone Mr.
Sleight, Wabash 2-5133 of in-
terview.

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJENOSE" DUODA
GERUS VAISIUS

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJENOSE" DUODA
GERUS VAISIUS

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJENOSE" DUODA
GERUS VAISIUS

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJENOSE" DUODA
GERUS VAISIUS

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJENOSE" DUODA
GERUS VAISIUS

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir SunkvežimiaiMID WEST
THE CAR
CORNER

drauda. Mid West pareigūnai taip parenka automobilius, kad pir-
kejas bent dvejuis metais neturi jokių galvos skausmų.

Šią savaitę specialiomis kainomis galite pasirinkti
savąjį iš 150 puikių automobilių.

1950 CHEVROLET
\$1345.00
1949 BUICK
\$1495.00
1950 PLYMOUTH
\$1445.00

1949 MERCURY
\$1345.00
1946 FORD
\$645.00
1949 DODGE
\$1395.00

Skubėkite į MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės.
2201 So. Michigan Avenue

Kasdien atdaro iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

A & C
MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi
dyleriai.

PARDUODAMAS 1946 metų
International trokas (truck)
Panel Truck K.3, Svorio 3,000
svarų, arba 1½ tonos. Geros
padangos. Yra viena atsarginė
padanga. 4408 So. Hermitage
Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė—Pardavimui

Jeigu norite parduoti ar įsigyti
bet kuria nuosavybe — namą ar
biznį, išnuomoti butą, apdrausti
savo gyvybę bei sveikatą, kreip-
kitės į mano kontorą. Reikalau-
kit mūsų nuosavybių sąrašų
2405 WEST 51st STREET
Western Ave. ir 51st gat. kamp.
Tel.: PROspect 6-7238

Čia pat sutvarkomi nuosavy-
bės, pilietybės bei imigracijos
dokumentai, parūpinama pasko-
la, atliekami vertimai ir teikima
kitokia kalbinė bei adminis-
tracinė pagalba.

DARBO VALANDOS: nuo 9 iki
6:30; šeštadienį nuo 9 iki 2 val.
J. KUTRA REALTY

NETOLI 47-tos IR WOOD ST.
Parduodamas 8 butų ir krau-
tuvės namas. Savininko butas
aliejuimi šildomas, o kiti šildo-
mi pečiuimi. Mėnesinės pajam-
os \$213, priedas — šeimininko
butas. Kaina \$22,000. Savi-
ninkas nori greitai parduoti.
Mr. Malec HUDSON 3-5211.

IŠVYKSTA CALIFORNIJON
3 flatų mūrinis, 1-4, 2-6. Di-
delis aptvertas kiemas. 2 karų
garažas. Geros pajamos. Par-
duos su rakandais. 3840 North
Bernard. JUNiper 8-4026.

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REMKITE TUOS
BIZNIERIUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3